

FARNÍ INFORMÁTOR

31. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 5. LISTOPADU 2006

Miluji tě, Hospodine, má sílo!

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, před tváří všemohoucího Boha, jenž uchovává v paměti životy svých věrných, vzpomeňme na ty, kteří nás předešli se znamením víry a spí spánkem pokoje:

L: BOŽE, DÁRCE ŽIVOTA, VYSLYŠ NÁS.

- Prosíme Tě za svatou Církev Boží, aby upřímným a pokorným nasloucháním tvému Slovu dokázala moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat.
- Za křesťany, aby svou modlitbou a spoluprací přispívali k šíření Božího království na zemi, a tak se v duchovně vyprahlém světě stávali pramenem vody živé.
- Dovoláváme se tvé prozřetelnosti, Bože, a prosíme tě za naši obec: obdař moudrostí a prozíravostí ty, kdo poneseš odpovědnost za její blaho a svornost všech občanů.
- Prosíme Tě za věřící, aby v každodenním pozemském úsilí měli své oči upřeny ke své nebeské vlasti.
- Prosíme tě za všechny věrné zemřelé, ať na přímluvu tvé Božské Matky a pro modlitby tvé Církve, dojdou věčného života.

K: Bože, tvé milosrdenství je nezměrné a tvá dobrotivost jako nevyčerpatelný poklad. Shlédni milostivě na naše pokorné prosby a vyslyš modlitbu této své rodiny.

Skrze Krista našeho Pána.

L. Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 31. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – DEUT 6,2-6

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Boj se Hospodina, svého Boha, a zachovávej všechny jeho zákony a příkazy, které já ti přikazuji – ty, tvůj syn a syn tvého syna – po všechny dny svého života, abys byl dlouho živ. Slyš, Izraeli, svědomitě je zachovávej, aby se ti dobře vedlo, abyste se velmi rozmnožili, jak to slíbil Hospodin, Bůh tvých otců, že ti dá zemi oplývající mlékem a medem. Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, celou duší a celou svou silou! Ať tato slova, která ti dnes přikazuji, zůstanou v tvém srdci!“

ŽALM 18

Miluji tě, Hospodine, má sílo, – Hospodine, má skálo, mé útočiště, zachránce můj! Můj Bože, má skálo, na niž se utíkám, – můj štíte, rohu mé spásy, ochrano má! – Budu vzývat Hospodina, jemuž náleží chvála, – a od svých nepřátel budu vysvobozen. Ať žije Hospodin, požehnána buď moje skála, – sláva buď Bohu, mému spasiteli! – Veliká vítězství jsi popřál svému králi, – dáváš přízeň svému pomazanému.

2. ČTENÍ – ŽID 7,23-28

Čtení z listu Židům.

(Bratři!) V době starozákonní mnozí se stávali kněžími, protože umírali, a nemohli tedy jimi být stále; Ježíš však je navěky, a proto jeho kněžství nepřechází na nikoho jiného. Proto také je schopen přinést úplnou spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval. Ano, právě takového velekněze jsme potřebovali: aby byl svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků, vyvýšený nad nebesa, který nemá zapotřebí, jako (jiní) velekněží, stále a stále podávat oběti nejprve za hříchy vlastní a teprve potom za hříchy lidu. (Ježíš) to učinil jednou provždy, když sám sebe přinesl v oběť. Zákon totiž ustanovuje za velekněze lidi, kteří jsou podrobena slabosti; ale ona přísaha – pozdější než Zákon – ustanovuje Syna, který dosáhl dokonalosti navždy.

EVANGELIUM – MK 12,28B-34

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.‘ Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe.‘ Žádné jiné přikázání není větší než tato.“

Učitel Zákona mu na to řekl: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že on je jediný a není jiného kromě něho a milovat ho celým srdcem, celým rozumem a celou silou a milovat bližního jako sám sebe je víc než všechny oběti a dary.“

Když Ježíš viděl, že (učitel Zákona) odpověděl rozumně, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“ A nikdo se už neodvážil dát mu nějakou otázku.

PŮST U TELEVIZE

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Navštívil jsem
známou
rodinu.
Ptám se:
„Co dělá
malý?“
Slyším
matčinu
odpověď:
„Co by dělal?
Hledí
do televize.
Nemůžeme
ho od toho
odtrhnout,
ani když ho
voláme k jídlu.

Myslím, že to není normální. Ale co mám dělat?“ Je tu tedy zásadní otázka: Je to normální? Už před lety vyšla knížka od Jerryho Mandese s titulem: Čtyři důvody proti televizi (italsky v Bari 1982). Divný titul, když vidíme na všech zdích okolo reklamy na nové televizory a když slyšíme lidi mluvit o tom, co bylo včera v televizním programu. Ale není to kniha úplně osamocená. Už před několika lety jeden Američan /Don McGuire/ začal boj za zrušení televize v knížce *The Day Television /Den, kdy zemřela televize, New York 1966/*. Mandes je systematictější a shrnuje, jak už v titulu hlásá, své důvody do čtyř bodů.

První důvod je, řekli bychom, ekologický. Dnešní společnost je tak uspořádaná, že nás den ze dne víc vzdaluje od přímého styku s přírodou. Ti, kdo žijí ve velkých městech, mají k ní daleko. V parcích je z ní jenom umělá rezervace. Lidé tímto vzdálením se přírodě vždycky trpěli. Dělalí proto všechno možné, aby se k ní nějak vrátili. V neděli vstávali časně, aby mohli vláčkem vyrazit někam do okolí. Brávali děti s sebou, aby mohly skotačit někde na louce a objevit, že existují rostliny, zvířata, rybičky. I nejbohatší pán si zul boty u potoku, aby se dotkl tekoucí vody. Jak byli lidé smutní, když v neděli přselo. Ztratili kus skutečného života. Pohrdalo se těmi, kdo nikde nebyli a nic neobjevili. Dnešní člověk objevuje ovšem nesrovnatelně víc lesů, hor, zvířat, moří. Ne však ve skutečnosti, ale ve filmové iluzi televizního programu. Ví mnoho o životě, ale nežije ho. Jeho poznání není setkání.

Druhý důvod proti televizi je sociální. Žijeme víc a víc pod tlakem. Zdá se, že jsme svobodní, ale ve skutečnosti nemáme na nic samostatný názor. I dříve tomu tak bylo. Vždyť i na vesnicích a v malých městech řeči, vyřčené názory tyranizovaly tak, že se málokdo mohl ozvat proti. Ale bylo to pořád násilí zvenčí, od lidí, které jsme mohli identifikovat, zjistit, odhadnout jejich úmysly. A když dotírali, zavřeli jsme dveře. Doma jsme byli sami. V televizi je tomu jinak. Tu nám neznání činitelé na všecko rafinovaně

podsunují své názory. Nemůžeme je kontrolovat, ani nevíme, jaké úmysly se za tím skrývají. Náš světový náhled je zfalšován manipulanty.

Třetí důvod rozvíjí myšlenku vyslovenou v předcházejícím. Tím, že člověk nekontroluje zprávy, které přijímá, ubíjí sám sebe. Setkání se skutečností vyprovokuje automaticky postoj. Potkat hada v lese je jistě docela odlišný zážitek, než se dívat na snímky hadů. Nejsou nebezpeční, neutíká se před nimi. Ale ani motýli nejsou lákaví. Nehoníme je kloboukem. Člověk v televizi vidí svět, ale ve skutečnosti jej vnímá jenom okrajově, matně. Uzavírá se sám do sebe a je bez přirozených dojmů vůči zážitkům. Jsou-li na programu lidé, kteří pláčí, brzy se naučí s nimi neplakat.

Čtvrtý důvod proti televizi se vrací k druhému. Vidíme v obrazech svět. Vidíme mnoho. Ale přesto vidíme jen jednu jistou část světa. Tam, kde televizi kontrolují ideologové, vystřihují nám ze skutečnosti jenom jisté tendenční záběry, abychom viděli to, co chtějí oni. Ale i tam, kde je televize v rukou svobodných lidí, je obraz světa velice částečný. Dává se jenom to co se líbí a na čem se vydělává. Je důstojné, aby si člověk vytvářel svůj názor na svět těmito hledisky?

Co k tomu všemi říci? Televize je jeden z největších sociálních vynálezů století. Jistě změnil zásadně mentalitu lidí, otevřel jim nové široké obzory. Tu slyšíme zdrcující kritiku jeho činnosti a existence. Ale pomůže to? Kniha nezničí to, co miliony kupují a společnost sama rozšiřuje. Je tedy kniha úplně zbytečná, hlasem volajícího na poušti?

V recenzi Mandesovy knížky v *Civiltà Cattolica* se upozorňuje, že jsou tyto „čtyři důvody“ úplně negativně pojaty, nebere se vůbec ohled na to, že jsou také upřímní a opravdoví umělci, kteří pracují pro televizi. Že i v televizních informacích je mnoho pozitivního, výchovného. Kromě toho, musíme-li uznat skutečnost, platí to i o skutečnosti televize. Je tu, většina lidí před ní stráví celé hodiny. Je v této situaci možné, aby se jí normální člověk radikálně zřekl? Jak by žil mezi druhými?

Nemůže být tedy ani naším úmyslem řešit otázku o existenci televize. Křesťanská morálka se nepostaví výhradně ani na stranu těch, kdo ji propagují, ani na stranu těch, kdo ji ruší. Ale křesťané se při této debatě vrátí ke svým vlastním zásadám, ke svému základnímu postoji ke všemu stvořenému. Věci jsou dobré, když se užívají k dobrému a jsou zlé, když vedou ke zlu. Kde je hranice mezi těmito dvěma poli? Nevyměříme ji věcmi, ale svědomím a vnitřní ukázněností.

Křesťanství nikdy nepodlehlo enkratické herezi, nikdy netvrdí, že jídlo a pití je zlé. Ale přesto vždycky a za všech okolností nabádá k postu. Umět se ovládat v jídle a pití je známka střídmeho člověka. Ale křesťanská askeze aplikovala tutéž zásadu i na užívání očí a uší. I pohledem, díváním se, svým způsobem jíme a pijeme vnější vjemy a dojmy. Nestřídmost na tomto poli je daleko fatálnější, ochromující, než je nestřídmost v jídle a pití. Nestrávené množství pokrmu otráví a oslabí tělesný organismus. Nestrávené množství televizních dojmů otravuje a oslabuje organismus duševní.

Kdyby se mně někdo zeptal, co soudím o Mandesových čtyřech důvodech proti televizi, považuji-li je za skutečné, odpověděl bych bez váhání: jsou pravé a platné pro ty, kdo se neumějí ovládat, kdo se neumějí postit. Slovo „půst“ vypadá starodávně. Máme dojem, že už dnes není aktuální. Moderní prostředky a sociální vymoženosti doby nás naopak přesvědčují, že jsou půst a askeze nesmírně aktuální právě dnes, že je pole jejich rozsahu daleko širší a že jsou naprosto nutné k tomu, aby byl člověk člověkem. Kdosi nazval moderní informační prostředky ďáblem dnešní doby. Řekli bychom k tomu, že i ten se dá vymýt jenom postem a modlitbou jako tomu bylo vždycky /srv. Mk 9,28).

APOŠTOL VENKOVA - SV. MARTIN TOURSKÝ

S ÚVODNÍM SLOVEM JEHO EMINENCE TOMÁŠE KARDINÁLA ŠPIDLÍKA, S.I.

Jeden z českých turistů uviděl nad portálem katedrály v italské Luce velkou sochu svatého Martina na koni. Seká šavlí na půl vojenský plášť. Čech k němu mávnul rukou a pozdravil: "Pozdrav Pán Bůh, krajaně!" Považoval ho za krajana, protože je u nás obrazů, soch i kostelů mnoho. Ale ty jsou i jinde. Naši sousedi poslovenštili francouzské město Tours a vznikl Turčanský sv. Martin. I v Itálii se s tímto světce setkáváme často. Zatímco k nám "přijíždí na bílém koni", v Římě bývají poslední teplé dny, "svatomartinské léto". Vznikla legenda, že sám Pán Bůh poslal světci slunko, aby neprochladnul, když daroval plášť chudáku.

Portál katedrály v italské Luce

Ale popularita sv. Martina není jenom lidová. Jeho starý životopis je důležitým dokumentem v dějinách duchovnosti. Koho má církev považovat za svatého? V jádře to jsou všichni křesťané, kteří dostali při křtu Ducha svatého a milost Boží si uchovali. Na oltáře, za vzor a přímluvce, však staví církev jenom ty, kdo nějakým způsobem vydali svědectví o zvláštní síle Ducha, který v nich byl.

V prvních křesťanských dobách to byli mučedníci. Mezi nimi zvláště ctily mladé dívky: Cecílii, Anežku, Anastázii. Odvahu, kterou při smrti ukázaly, nebyla z nich samých, ale byla v nich síla Boží. Když přestala doba krvavého pronásledování, začali uctívat jako světce mnichy, kteří opustili svět, žili v poušti v těžkých podmínkách, v postech a stále modlitbě. I ti byli světu svědectvím, že je důležitější myslet na Bohu, než na světě.

Ale vždycky se přitom lidé ptali: Je svatost jenom pro takové hrdiny, dosáhne se jí jenom tak neobyčejným způsobem? Mají přece dar Ducha svatého všichni věřící. Jak se projeví? Svatý Martin je jeden z prvních uctívaných světců, který nebyl ani mučedníkem, ani mnichem. Byl napřed voják, pak biskup. Ve službě církve vykonal mnoho. Ale tradice uchovala především vzpomínku na vojáka, který rozděluje svůj plášť s chudákem.

Je to svědectví, na které už tak důrazně upozornil sv. Pavel. Nejkrásnější znamení Božího království mezi lidmi je láska. Nemohou být všichni mučedníci ani mniši, ale všichni se mohou a mají denně rozdělovat o své jmění s těmi, kdo jsou potřebnější než oni sami. A tak podle římské legendy zasvitne slunko na naší zemi, i když se kolem dokola pozoruje mráz a nepohoda.

Tomáš Špidlík, S.I.

"V jeho historické osobnosti se soustřeďují všechna charismata "Božích lidí" staré i nové smlouvy, - proroků, apoštolů a mučedníků, biskupů i mnichů, - v jediné svědectví Kristu".

Martin se narodil v roce 316 nebo 317 v Sabarii, městě na hranicích Západořímské říše. Posádkové město, Sabaria (dnešní Szombathely), vzdálené asi sto kilometrů od Vídně, bylo důležitým centrem dolní Pannonie. Jeho počátky sahají už do doby císaře Klaudia, kdy bylo římskou kolonií. Často tu pobýval i císař Antonius a v tomto městě byl Septimus Severus prohlášen římským císařem. Jeho strategická poloha ukazuje, že tu zřejmě zapustilo své kořeny i křesťanství. To dosvědčuje i skutečnost, že asi pět let před Martinovým narozením, zemřel ve městě mučednickou smrtí biskup Quirinus ze Siscie.

Martinův otec byl v té době nižším důstojníkem, ale kariéru završil jako tribun. Synovi dal jméno Martin, což znamená malý Mars (zdrobnělina římského boha války). Těžko říct, zda byl Martin Římanem nebo barborem: jeho rodina snad pocházela ze severní Itálie nebo Ilyriky, jak se dá vytušit z míst, kde sídlil, ovšem nemůžeme to zcela bez výhrad potvrdit.

"Nikdy jsem neslyšel z úst člověka takovou moudrost..."

Ještě jako dítě se Martin s rodiči přestěhoval do Pávie, kam byl ustanoven jeho otec do nové posádky, a jak píše Sulpicius Severus, byl zde povýšen.

Pávie byla v té době velmi skromným městečkem, zato však místem prosyceným starobylou kulturou a civilizací, plnou života. Martinovi se tak nabídla vzácná příležitost k získání humanistické přípravy. Je pravděpodobné, že jako syn vyššího důstojníka navštěvoval řádné kurzy klasických studií. Nedosáhl však vysokého vzdělání, protože už jako mladistvý vstoupil do vojska, avšak označení "nevzdělaného" mu jistě nepřísluší. Severus píše, že

"nikdy neslyšel z úst člověka takovou moudrost, ba ani nikoho, kdo by se tak rozumně a pravdivě vyjadřoval".

Setkání s křesťanstvím

Přestože Martin prožil v Sabarii část svého dětství, je málo pravděpodobné, že by se už tady mohl syn pohanských rodičů setkat s křesťanstvím.

"Jeho rodiče neměli nízké postavení, podle řádu tohoto světa, ale byli pohany".

Zvláště pak otec - jak píše Sulpicius - byl oddán kultu impéria. Tomuto svému žákovi, příteli a pozdějšímu životopisci, zřejmě světec svěřil svou vzpomínku na "útěk" z dětství, kdy byl v křesťanském kostele v Pávii přítomen slavnostní bohoslužbě. Šlo zřejmě o liturgické shromáždění určené katechumenům, protože v srdci desetiletého chlapce se právě tehdy zrodila

Významný milník udávající vzdálenost Sabarie od Říma

myšlenka "útěku" na svaté místo, a navíc touha i odvaha požádat o přijetí mezi katechumeny. Martinovi bylo deset let, když navzdory rodičům "utekl" do chrámu a žádal o přijetí mezi kandidáty křtu - do katechumenátu.

Ve věku dvanácti let, jenž má pro křesťany zvláštní duchovní hloubku, ve věku, kdy Ježíš poprvé opouští své rodiče, aby zůstal v chrámu s vykladači Písma a věnoval "věci svého Otce", ve věku, kdy děti podle tradice římské Církve obnovují své křestní sliby v tzv. "vyznání víry", - v tomto věku prožíval Martin velkou "touhou po poušti":

Jistě zvláštní věc: ve dvanácti letech se zcela obrátit k dílu Božímu. Martin však toužil po životě v poušti a nepochybně by toho dosáhl, kdyby mu v tom nebránil útlý věk. Avšak jeho srdce se bez přestání obracelo k pustevnám a chrámům. Ve svém, ještě mladistvém věku, nepřestával snít po tom, co zakrátko naplnil na poli náboženském.

Když žádal o přijetí mezi katechumeny, narazil zřejmě na velké obtíže, a to jak ze strany rodičů, tak strany biskupa, protože pro přijetí platila náročná kritéria. Nakonec však byl mezi čekatele křtu přijat.

"Cokoliv jste učinili pro jednoho z těchto nejmenších, mně jste učinili"

V den, kdy měl Martin svléci šat dětství - tógu, bylo mu patnáct let a byl už mladým mužem. Jako syn vojenského veterána měl i on už vytyčený směr své kariéry: armádu. Ve skutečnosti mu scházely jen dva roky, aby dosáhl věku sedmnácti let, kdy mohl narukovat do armády. Nové úpravy zákona umožňovaly vstoupit do vojenských služeb už v patnácti. Proto otec, popuzen odmítavým postojem svého syna ke službě ve zbrani a jeho náklonností ke křesťanskému mnišskému životu, poručil, aby neodkladně složil vojenskou přísahu.

Takto, zavázán slavnostní přísahou, se Martin připravoval na vojenskou kariéru a o dva roky později začal službu ve zbrani. Jako syn veterána byl záhy povýšen do hodnosti inspektora a dostával dvojitý žold. Jeho úkolem byla noční objížďka náměstí a inspekce strážních míst, jakož i noční dohled nad posádkou. Během jedné z těchto objížďek potkal, v čase nejtěžší zimy polonahého žebráka, a protože neměl u sebe peníze, tasil meč, rozřal svůj plášť a polovinu dal chudákovi. Následující noc viděl ve snu Krista, oděného polovinou svého vojenského pláště, jak říká andělům:

"Martin je teprve katechumenem, a už mě přioděl tímto pláštěm".

Událost, připomínající Martinův skutek lásky, se velmi pravděpodobně odehrála v roce 338, když působil v posádce v Amiens, protože rok nato - o Velikonocích 339 - přijímá křest. Rozdělený plášť, noční sen a výčitka, kterou mladý voják ze snu vytušil, jej přivedly k tomu, aby si prospíšil s přijetím "Svátosti osvětlení". Tehdy mu bylo dvaadvacet nebo

MARTIN SKLÁDÁ VOJENSKOU PŘÍSAHU, Martiniho freska ve spodní bazilice sv. Františka v Assisi

třidvacet let (podle některých rukopisů teprve osmnáct).

"Nebyl vojákem, ale mnichem"

Je těžké popsat chronologii událostí Martinova života po přijetí křtu. Sulpicius tvrdí, že mladý důstojník zůstal ještě dva roky ve vojsku, ale je téměř jisté, že tam byl mnohem déle.

Setkáváme se s ním, jako s důstojníkem císařské stráže v *alae scolares*, což byla vybraná a velmi vyhledávaná skupina, vyhrazená prakticky jen těm, kdo měli vlivné protekce na nejvyšších místech. Původem tohoto synova postupu byly nepochybně otcovy ambice.

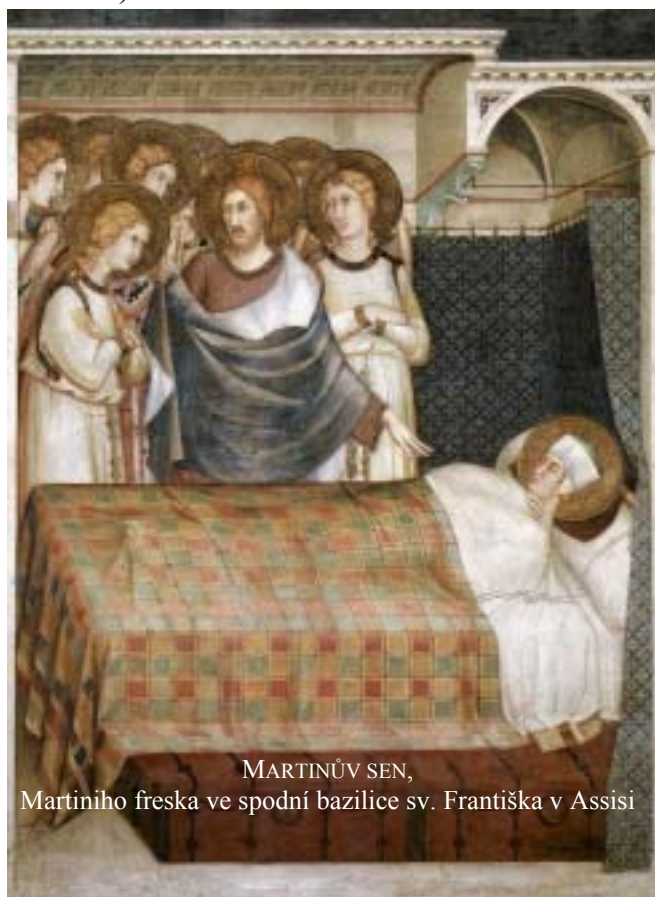
Podle nedávných studií docházíme k závěru, že Martin zůstal důstojníkem v *alae scolares* asi dvacet let. Jestliže Sulpicius uvádí pouze dva roky pobytu svého duchovního učitele v *alae scolares*, jedná se o omyl, anebo spíše o záměr, aby neztěžoval situaci, protože tato služba byla v tehdejší době pro přijetí biskupského úřadu církevně zakázána.

Papež Siricius skutečně v roce 386 napsal:

"Jestliže by se kdo, po odpuštění hříchů (čili křtu), opásal cingulem světské armády, nesmí být přijat do kněžské služby".

Týž zákaz vyhlásil kolem roku 370 papež Damas. Mimo to, ani veřejné mínění nebylo příznivě nakloněno přijímání bývalých vojáků do kněžské služby. Martin chtěl ukončit službu, ale musel být ještě trpělivý, protože, když se někdo jednou dostal do císařské stráže nemohl ji hned tak opustit, a navíc to nebylo vůbec snadné. Navíc tribun, který byl jeho přítelem, ho prosil, aby s odchodem počkal a slíbil mu, že spolu s ním opustí světské služby hned, jak mu vyprší lhůta.

I během této doby žil Martin jako opravdový křesťan a dobrý kamarád, plný porozumění pro všechny, pomáhajíc těm, kdo velmi rychle utratili svůj žold, veselý, aniž by se zaplétal do vulgárních zábav, a také nikdy nevystupoval jako ten, kdo by dával najevo svou nadřazenost. Měl jednoho otroka, což bylo pro důstojníka předepsáno, ale bral ho jako svého bratra: spolu s ním usedal ke stolu,

MARTINŮV SEN,
Martiniho freska ve spodní bazilice sv. Františka v Assisi

MARTIN OPOUŠTÍ VOJENSKOU KARIÉRU,
Martiniho freska ve spodní bazilice sv. Františka v Assisi

ba dokonce když viděl, že je unavený, sám mu posluhoval. *"Nebyl vojákem, ale mnichem"*, píše Sulpicius.

Nakonec, když viděl, že čas jeho služby se pomalu chýlí ke konci, rozhodl se naplnit svůj sen z dětství: odložit zbraně a stát se mnichem.

"Jdu tam, kam mne Pán volá"

V březnu roku 354 se Martin účastnil vojenského tažení císaře Konstance k Rýnu. Ještě než začaly boje rozdávalo se tzv. donativum. Když přišel na řadu Martin, odmítl donativum a požádal o propuštění z vojska:

"Až dosud jsem byl ve tvých službách. Dovol mi nyní být ve službě Boží."

Císař, rozrušený touto troufalostí, jej obvinil ze zbabělosti, avšak Martin se spokojil s odpovědí, že se zítra sám postaví beze zbraně před vojenské šiky, chráněný znamením kříže. Vzali ho za slovo. Po noci, kterou strávil v okovech pod dobrou stráží, jej poslali samotného před ozbrojeným vojskem. V témže okamžiku však i barbaři vyslali své posly, aby žádali o mír a tím se vzdali. Křesťané s bouřlivým jásotem ukazovali na zázrak. Martin tak dosáhl propuštění a mohl odejít z armády.

Sulpicius říká, že po odchodu z vojenské služby se Martin odebral do Poitiers k Hilariovi, jenž byl po Maxenciově smrti zvolen biskupem svého rodného města. Tato událost se odehrála mezi léty 350 a 355. Víme jen, že v roce 356, o vigílii svého exilu, vykonával Hilarius už po nějaký čas biskupskou službu: zdá se tedy, že byl zvolen po roce 350. Když pak císař Konstancius, po znovudobytí západních provincií, které si usurpoval Magnencius, projevil svůj vliv na koncilech v Arles r. 353, v Miláně roku 355 a konečně i v Béziers roku 356, kde chtěl prosadit nauku Áriovu¹, ale tam se mu postavil na odpor Hilarius, jehož pověst se tímto začala rychle šířit.

Martin se mohl s tímto velkým biskupem potkat v některém městě, v němž pobýval se svou posádkou. Hilarius na něj udělal tak velký dojem, že hned po opuštění vojska se odebral do Poitiers.

Biskup ho přijal s velkou vlídností, a protože oba byli konvertité, stali se zakrátko velmi dobrými přáteli. Hilarius chtěl tohoto bývalého důstojníka připoutat ke své církevní obci jako jáhna, ale Martin odmítl, nehledě k tomu, jak jsme už slyšeli, že lidé neměli rádi, když bývalí vojáci přijímali posvátné služby, přestože žádný církevní zákaz doposud neexistoval. Biskup tedy ustanovil Martina exorcistou. Svěřil mu tak svěřil službu, která sice nebyla mnoho žádaná, ale dovolila mladému klerikovi začít se studiem Božích pravd pod vedením tohoto vynikajícího učitele.

Jedné noci však měl Martin sen: zdálo se mu, že by měl obrátit ke křesťanství své staré rodiče. Tento sen chápal jako příkaz. Opustil proto biskupa s příslibem, že se vrátí. Jeho první apoštolská cesta směřuje do rodné Pannonie, ovšem s tušením, že jej čekají mnohé zkoušky a nepředvídané události.

První z nich se dostavila hned, když přecházel Alpy. Přepadli ho lupiči a chtěli ho zabít. Zachránil se jen zázrakem tím, že jednoho z nich obrátil a zvěstoval mu evangelium.

Když procházel Milánem, potkal d'ábla, který se ho ptal kam jde:

---

¹ Árius (256-336) sice věřil, že Kristus je Syn Boží, Slovo, které se stalo člověkem, ale to všechno ve vztahu "k nám" (pro nás a pro naši spásu). Sám o sobě Kristus není Bůh, ale první a nejdokonalejší tvor. Tutu Áriovu herezi vyvrací Nicejský sněm r. 325 ve vyznání víry, které dodnes recitujeme: "...Bůh z Boha, Světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha. Zrozený, ne stvořený, jedné podstaty s Otcem..."

"Jdu tam, kam mne Pán volá", odpověděl Martin. Nato satan: "Ať půjdeš kamkoliv a budeš cokoli dělat, vždy bude stát proti tobě ďábel". Martin mu tehdy odpověděl slovy proroka: "Mou oporou je Hospodin, nebojím se, co by mi mohl udělat člověk". Po těchto slovech nepřítel zmizel."

Jakmile dorazil do Pannonie, s velkou radostí znovu spatřil rodiče a obrátil ke křesťanství matku, zatímco u otce neměl úspěch, protože tento byl zarytým pohanem.

"..Starý legionář nedokázal pochopit, že se jeho syn zřekl slávy a výhod vojenského povolání..."

V polovině 4. století nebylo toto rozdělení kvůli křesťanské víře mezi členy rodiny, ba dokonce mezi manžely, vůbec ojedinělé. Vždyť v roce 357, kdy Martin přichází hlásat evangelium svým rodičům, vyrůstal v podobných poměrech v severní Africe budoucí učitel Církve sv. Augustin, kterému tehdy ještě nebyli ani tři roky (křesťanská matka Monika a pohanský otec Patricius, jenž se obrátil až na smrtelné posteli).

V celém kraji však vládl arianismus, a k této herezi, kterou císař Konstancius neúnavně prosazoval, přilnuli i biskupové. Martin proti ní bojoval do posledních sil a to téměř sám: zlořečený, posmíváný, bičováný pruty na veřejnosti, musel opustit město a odebrat se do Milána, kde se dověděl, že arianismus po koncilu v Béziers vládne i v Gálii, a že biskup Hilarius je ve vyhnanství ve Frýgii. Zůstal proto v Miláně, usadil se v jedné cele na periferii a žil tam jako eremita. I tady ho však začal pronásledovat ariánský biskup Auxentius a podařilo se mu jej odtud vypudit. Martin se odebral do Gallinarie, na ostrov u ligurského pobřeží, spolu s knězem, svým přítelem, s nímž žili společně jako mniši.

Jednoho dne, na počátku roku 360, se dověděl, že se Hilarius vrací z exilu, a proto se rozhodl neodkladně odjet do Říma, aby se s ním setkal. Přijel však pozdě, neboť jeho oblíbený biskup už město opustil. Martinovi se podařilo zastihnout Hilaria v Poitiers, kde jej biskup s nesmírnou radostí přivítal. Není pochyb, že už tehdy přijal jáhenské a krátce nato i kněžské svěcení.

"Nelze si představit, že by obyvatelé Tours přišli zanedlouho do Poitiers hledat nějakého exorcistu, aby ho zvolili svým biskupem".

Martin nemusel mnoho naléhat, aby poitierského biskupa přesvědčil, že chce žít nedaleko města, a tak uskutečnit svůj sen po mnišském životě eremity a hlásat evangelium pohanům na venkově.

Hilariovi patřila vila nedaleko Poitiers. Dovolil tedy svému klerikovi, aby se tam odstěhoval. Tady žil Martin jako mnich. Netrvalo dlouho a začali k němu přicházet první učedníci. To byl počátek kláštera v Ligugé, který je nejstarším, jaký v Evropě známe. V době Martinově

Klášter v Ligugé

byl pravděpodobně místem pro přípravu katechumenů a bylo zde asi i baptistérium. Poslední vykopávky na místech, kde podle tradice sv. Martin žil, skutečně ukázaly na existenci galsko-římské vily ze 4. století.

Podle Sulpiciova vyprávění, spadají právě do tohoto období Martinovy první zázraky.

MARTIN KŘÍŠÍ MRTVÉHO,
Martiniho freska ve spodní bazilice sv. Františka v Assisi

Vzkřísil dva mrtvé: katechumena, který nečekaně zemřel v době jeho nepřítomnosti, a pak mladého otoka, který se oběsil na nedalekém statku. Tyto zázraky vyvolaly v celém kraji velký ohlas a byly příčinou toho, že lidé začali Martina nazývat "divotvůrcem" (taumaturgem). V Ligugé náš světec setrval asi deset let, přičemž jeho dny byly rozděleny na pobyt v lávře a na hlásání evangelia po okolí až do chvíle, kdy si křesťané z Tours měli vybrat nového biskupa, protože Liborius v roce 371 zemřel. Tito chtěli, aby jejich Církev řídil Martin, ale aby zlomili jeho odpor, uchýlili se k úskoku. Jistý Rusticus šel za Martinem pod záminkou, že jeho manželka je nemocná a prosil ho, aby ji uzdravil. Protože šlo o službu lásky, nemohl opat z Ligugé tuto prosbu odmítnout a hned se vydal na cestu. Po cestě jej však překvapila skupina tourských

křesťanů, kteří se ukryli v lese a čekali, až Martin bude procházet, aby se ho zmocnili a přivedli do města. Jakmile dorazili do Tours všichni obyvatelé bouřlivě vítali "vězně", který se stal kandidátem na biskupský stolec. Ozvaly se však i protichůdné hlasy, zvláště ze strany biskupů z okolních měst, kteří na svěcení přijeli. Byl mezi nimi i Defensor (Obhájce), pravděpodobně biskup z Angers, jehož však umlčela slova výstižného verše Písma svatého, který se zrovna náhodou v kostele četl:

"Ústy dětí a nemluvnat potvrzuješ svou moc proti svým odpůrcům..."

Někteří Martinovi vyčítali jeho nedbalý oděv. Nakonec však nad postoji odpůrců zvítězil lidový entusiasmus. Moudrost Ducha se projevila v hlasu křesťanského lidu, a tak biskupům nezbylo, než se sklonit před jejich volbou: "vox populi - vox Dei". Taková byla prastará tradice církve při volbě svých představených. Tuto "vůli Boží", asi tři roky po Martinově volbě, poznal v hlasu lidu i velký milánský arcibiskup sv. Ambrož. Pro Martina už po tak okázalé volbě nebylo úniku, a 4. července 371, byl v Tours vysvěcen na biskupa.

Biskup

Od tohoto okamžiku začala Martinova biskupská služba, která trvala šestadvacet let. Za vlády císaře Graciána (375-383), který byl upřímným katolíkem, se stal biskup Martin neúnavným a energickým hlasatelem víry. Jeho pověst a věhlas zasáhly téměř všude: procházel blízké diecéze, a vydal se dokonce až na území Eduů a Autunů, a má se za to, že dorazil až do Vídně, což potvrzuje dokument, v němž se říká, že v tomto městě pokřtil

jistou Foedulu.

Rozsah Martinovy biskupské činnosti byl velmi široký, "nový a zcela osobní, často až grandiózní". Na rozdíl od biskupů své doby, kteří skoro neznali venkov a jeho obyvatele, Martin neúnavně obcházel osady poblíž Ligugé, protože dobře věděl, jak nesmírně nutná je duchovní péče o rolníky a zemědělské otroky. Vždyť do té doby se pro ně dělalo velmi málo nebo vůbec nic. Proto velkým ideálem jeho biskupské služby bylo právě hlásání evangelia na venkově. K tomu však bylo potřeba dobře připravených kněží. Za tímto účelem Martin vybudoval v Marmoutier první "centrum kněžské formace" v Gálii.

I přes svou hlubokou pokoru, ale s ohledem na nesmírné náročný rozsah své biskupské služby, si Martin počínal až překvapivě odvážně, že to mnohdy budilo až obavy. Jeho horlivost pro víru a nezištnost, stejně jako smysl pro spravedlnost jej stále více vedly k tomu, aby se stal misionářem mezi pohany, ochráncem utiskovaných a pro svou dobrotu, soudcem sporů mezi věřícími, císařskými úředníky, ba dokonce i mezi samotnými císaři.

Jako biskup musel uspořádat svůj biskupský úřad. Proto vybudoval svou rezidenci ve městě v blízkosti svého chrámu. Sulpicius Severus mluví o cele, ale jistě se jednalo o malý dřevěný domek, jaké se tehdy stavěly vedle velkých kamenných paláců budovaných v románském stylu. Sem za ním přicházelo mnoho lidí, mezi nimi i spousta mluvků a povalečů, kteří mu zabírali čas, bez jakéhokoliv užitku pro šíření křesťanského života. Proto se Martin rozhodl odstěhovat mimo město, aby tam s několika učedníky, kleriky či laiky, praktikovali asketický život.

Z celého Martinova díla je zřejmé, že si velmi vážil společného života kleriků, neboť dobře věděl, že nedostatečná příprava by se pro budoucí klérus stala nezhojitelnou ranou. A skutečně, ať už v Poitiers či na svých cestách po Evropě si uvědomil, že příčinou herezí byla často nevzdělanost kněží. Zvláště mu leželo na srdci hlásání evangelia po vesnicích.

Marmoutier

Asi dvě míle od Tours našel Martin jedno ideální místo, kde by vybudoval klášter. Byl to malá nížinatá pustina, kde je možné ještě dnes vidět opatství Marmoutier. Tato rovina, k níž vedla jen úzká stezka, se rozprostírala mezi záhybem řeky Loire a strmým skalnatým útesem. Samotný

klášter byl vybudován ze dřeva. Také mniši si stavěli své chatrče ze dřeva nebo podle zvyku osad, ležících na pobřeží Loire, obývali jeskyně, ať už přírodní nebo uměle vytesané ve skále. Celkový pohled na tento klášter velmi věrně připomínal "lávry" na Východě. Biskup, věrný tradici první křesťanské komunity v Jeruzalémě, stanovil, že

jejich majetek bude společný. Oděv mnichů byl jednoduchý, z hrubých tkanin, většinou z velbloudí kůže. Máme-li věřit církevní literatuře té doby, tak klerici se chtěli oblékat velmi honosně, a proto Martin reaguje oděvem svých mnichů na tuto tendenci. Jídlo bylo společné. I k modlitbě se shromažďovala celá komunita v oratoři. Zbytek času trávil každý sám, většinou opisováním rukopisů. Tourský biskup byl přesvědčen, že k tomu, aby své kleriky dobře připravil, je zapotřebí mnoha a současně dobrých knih: Písma svatého a spisů velkých obránců víry, stejně jako i komentářů Božího slova.

Tato práce, jak nám referuje Sulpicius Severus, se svěřovala zvláště mladým, ať už s nimi Martin počítal, jako s dobrými hlasateli pravé víry, anebo protože samotná mnišská tradice vyžadovala, aby mladí mniši pracovali horlivě. Je zajímavé, že byla vyloučena manuální práce, vyjma služeb pro komunitu. Jednalo se tedy o komunitu skutečně asketickou, kterou ovšem tvořili klerici, jak tomu v té době bylo zvykem. Co se týká materiálního života, tento se moc nelišil od života zdejších rolníků. Zachovávali přísný řád v jídle, v souladu s římskými asketickými tradicemi. Jedlo se jedenkrát za den, a to po společné modlitbě kolem třetí hodiny odpoledne. Každý si mohl sám určit přísnější život, to vše v naprosté jednoduchosti. Když si chtěli bratři obohatit o svátcích svůj jídelníček, zašli ulovit pár ryb do Loiry. Ryba byla ostatně nejčastějším pokrmem kláštera.

Mezi mnichy vládla radost a pokoj, jak konečně vyplývá ze Sulpiciova vyprávění, který Marmoutier navštívil, a na něhož tato skutečnost velmi zapůsobila. V Martinově době se klášter v Marmoutier stal asketickým seminářem, zárodkem povolání mnichů, řeholníků a také pozdějších biskupů.

Opatství
v Marmoutier

"Vždyť které město nebo církevní obec by si nepřály, aby v jejich čele stál představený, který vyšel z Martinova kláštera?"

Pastorační činnost

Z Marmoutier, i z Tours vyzařovala na všechny strany Martinova houževnatá činnost. Po celých šestadvacet let, až do své smrti, tourský biskup neúnavně pokračoval v hlásání evangelia. S obdivuhodnou mladostí ducha a s téměř vojenskou energií bojoval proti

herezi a zlu, modlářství i pověrám (a to i křesťanským), proti lidské bídě a zlobě všeho druhu.

Martinovi se připisují mnohé zázraky, na nichž je třeba si povšimnout jak úmyslu divotvůrce, tak i skutečnosti, že byly příležitostí i důsledkem jeho činnosti. Celé Martinovo působení bylo dílem víry a lásky, a odtud vyplývajícího protestu proti nespravedlnosti a nezasloužené bídě. Ani osud, ani zlé úmysly lidí, nedokázaly svatého biskupa zastavit. Jednoho dne odhalil falešného mučedníka, jemuž křesťané toho místa postavili dokonce kapli a vzdávali mu nepatřičnou úctu. Domnělý mučedník nebyl než bandita, který byl na tom místě pohřben, což Martin skutečně dokázal.

"Martin nevěřil nejisté tradici, a proto se vyptával nejstarších kněží na jméno mučedníka a na dobu jeho mučednické smrti..... Jednoho dne se sám vypravil na to místo, doprovázen jen několika ze svých učedníků, sestoupil až k hrobce a prosil Pána, aby mu zjevil, kdo je tady pohřben a jaké jsou jeho zásluhy. Tu se obrátil nalevo a spatřil vystupující oblak odpudivého vzhledu. Přikázal mu, aby řekl své jméno a zásluhy. Tehdy zjev řekl své jméno i zločin: byl to lupič, popravený pro své zločiny, jehož lidé na tomto místě mylně uctívali jako mučedníka. Jeho společníci slyšeli hlas, ale neviděli nikoho. Martin pak veřejně vyprávěl koho viděl, a hned nato zboural oltář, který byl nad hrobem vystavěn, a tak vysvobodil lid z omylu té pověry."

Uzdravoval malomocné, epileptiky a posedlé všeho druhu, nechal kácet posvátné stromy, a když jej pohanští vesničané zuřivě napadli, sám jim navrhl, že se postaví na místo, kam by měl podřezaný strom spadnout, a strom zázračně padl na druhou stranu.

"Tehdy jeden z nich, odvážnější než ostatní řekl: "Máš-li jakou důvěru v toho Boha, o němž říkáš, že se má uctívat, my sami skácíme strom, co tu stojí a ty pod ním zahyneš. Jestli však tvůj Pán je s tebou, zachráníš se." Martin, ve své nezlomné důvěře v Boha, se rozhodl zkoušku podstoupit. Všichni pohané s představením

MARTIN PŘI MEDITACI,
Martiniho freska ve spodní bazilice sv. Františka v Assisi

Epizoda na vitráži baziliky v Tours

okamžitě souhlasili a jednomyslně se smířili i se ztrátou svého posvátného stromu, při jehož pádu by nepřítel jejich ceremonii našel smrt. Když borovici na jedné straně podřezali, bylo jisté, že nepadne jinak, než na stranu řezu, na místo kde byl, podle vůle obyvatel, přivázán Martin... Borovice už skoro padala, když Martin pozvedl svou ruku, vstříc stromu, a odvrátil ho znamením kříže. V tom okamžiku, jakoby zvláštním uragánem, se strom v pádu obrátil a dopadl na protější stranu - na místo, kam se uchýlili pohané, v přesvědčení, že je bezpečné. Mnozí z nich při pádu zahynuli. Tu se ozval z nebe velký hukot, pohané zůstali jako omráčení údivem, mniši plakali radostí a všichni společně vyznávali Kristovo jméno. Bylo vidět, že toho dne přišla do vesnice spása."

Tady se projevila Martinova mužnost a odvaha, až téměř vojenského udatenství, kterou se tolik lišil od biskupů své doby, kteří byli literáty, pocházejícími z rodin velkých vlastníků půdy, anebo vysoce postavených rodin galsko-římské šlechty. A právě tato mužná odvaha, mu získala takovou přízeň zástupů, a tak velkou pověst.

Smysl pro dobro a poctivost mu napomáhaly k tomu, že dokázal bez váhání odhalovat špatnosti a nesrovnalosti. Jednoho dne měl vidění Krista, oblečeného do nádherných královských rouch a pokrytého drahokamy. Martin však zůstal zcela netečný:

"Martine, cožpak nepoznáváš svého Spasitele," říká zjevení. Nato biskup odpověděl: "Pán Ježíš neřekl, že přijde oděn do purpuru, se zářícím diadémem. Pokud jde o mě, neuvěřím Kristovu příchodu, nebude-li mít vzhled a tvář, jakou měl v den utrpení. Nebude-li mít stigmata kříže."

Po těchto slovech zjevení ihned zmizelo jako oblak kouře, - píše Sulpicius - a zanechalo po sobě odporný zápach, což nepochybně svědčilo o tom, že to byl ďábel.

Významným rysem jeho charakteru byl odpor k pokrytectví, což dosvědčuje příběh s Anatoliem, mladým mnichem, který tvrdil, že má dar andělských vidění, a dokonce tváří v tvář pochybnostem svých kolegů se pyšnil, že dostal od Pána úžasně bělostný šat. Následující noci se skutečně objevil, oblečený do této zvláštní tuniky. Když se však v tomto rouchu představil svatému biskupovi, šat se rozptýlil.

"Ve svém nelítostném boji proti omylu či mocnostem zla, dosáhl Martin obdivuhodných výsledků. Ať kázal nebo se modlil, uzdravoval či bojoval proti modlám, na jeho hlas nebo gesto se obraceli pyšné osobnosti, ba dokonce i celé národy".

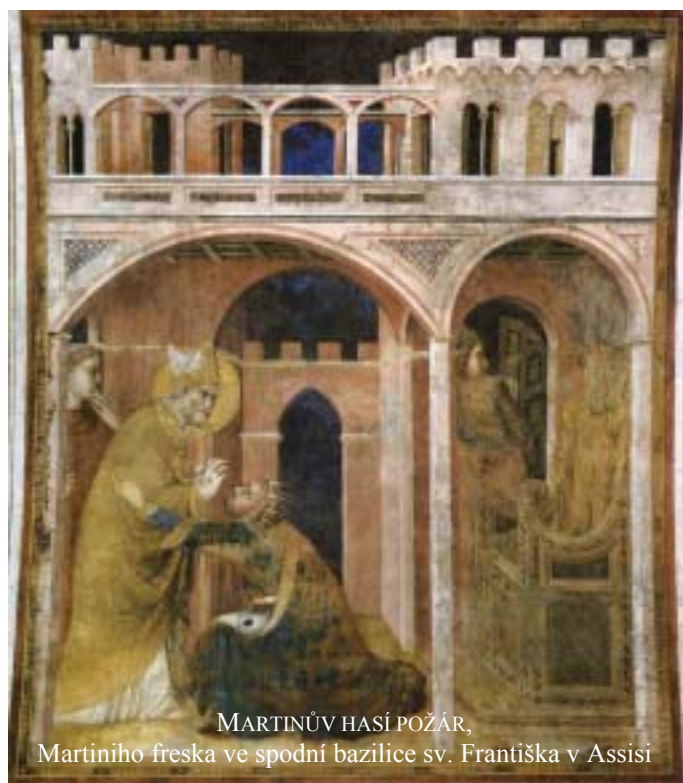
Misionář

Na počátku Martinovy biskupské služby byli skoro všichni věřící diecéze soustředěni v městě Tours, protože v celé této střední, západní a severní Gálii, zůstalo křesťanství náboženstvím měšťanů. Martin začal ve své diecézi, která byla velmi rozsáhlá a navíc její hranice neurčité, s hlásáním evangelia na vesnicích. Zkušenost z Ligugé přinášela své plody. Dokázal si získat duše rolníků a velké množství z nich se obrátilo ke Kristu. Zakládal nové, venkovské farnosti. Dodnes jsou v tourské diecézi farnosti, jejichž původ s naprostou určitostí sahá až ke sv. Martinovi: např. Vicus Ambatiensis (Amboise), kterou řídil kněz Marcel, a kde

Martin začal bořit pohanský chrám; farnost Condate (Candes sur Loire), kde se snažil mezi sebou usmířit některé členy kléru; farnost Claudiomagus, kterou Sulpicius klade na "hranice mezi Biturigy a Tourskými", což je pravděpodobně dnešní farnost Clion. Rovněž farnost, založená na předměstí, v níž svatý biskup porazil posvátný strom, a jejíž obyvatelé se hromadně obrátili na křesťanství, má jistě své kořeny u sv. Martina, který založil i další křesťanské venkovské komunity.

Byl to právě tourský biskup, kdo zavedl biskupské vizitace v celé diecézi, a skutečně každý rok pravidelně navštěvoval farnosti. Cestoval přitom velmi skromně: na hřbetu osla, loďkou a mnohokrát i pěšky, vždy doprovázen skupinou mnichů a kleriků. Během svého pobytu se vždy zastavil v sakristii kostela. Při jedné takové příležitosti, za jedné zimní noci uhasil požár, když se vznítilo slaměné lože, na kterém spal.

Své pastorační návštěvy neomezoval pouze na kontrolu běžného hospodaření, ale šlo mu především o povzbuzování kněží. Vedl je v jejich poslání bojovat proti modloslužbě, ale také k obnově pokojného soužití. Během svých cest rovněž zakládal kláštery pro ty, kteří chtěli žít podle jeho příkladu (byly to většinou malé kláštery, které se na vesnicích stávaly středisky křesťanského života). Evangelizace galského venkova ve 4. a 5. století vděčí za mnohé právě těmto asketickým komunitám sv. Martina (mj. založil také některé ženské kláštery).

MARTINŮV HASÍ POŽÁR,
Martiniho freska ve spodní bazilice sv. Františka v Assisi

Starost o všeobecnou Církev

Martinova misionářská činnost se brzy rozšířila po celém tourském kraji. I někteří historici se podivují, jak mohl hlásat evangelium v diecézích, ve kterých neměl žádnou pravomoc? Abychom dokázali tyto misionářské iniciativy pochopit, je třeba si uvědomit, že ve 4. století to byla pouze Provence, údolí Rhodu a obecně pobřeží Středozemního moře, kde se hlásalo evangelium. Na ostatním území Gálie žili pouze izolované křesťanské komunity, a to ve velkých městech. Pravomoc biskupa byla určena městskými hradbami. Vesnice se však často dělily na velké statky, obhospodařované rolníky a otroky, přičemž mentalita doby vedla k velkému respektu vůči autoritě majitele těchto statků, kterou uplatňoval nad závislým venkovským obyvatelstvem. Snad jen osadníci předměstí (vicus), na tom byli podobně, jako obyvatelé malých měst. Martin znal dobře náboženské problémy těchto lidí, a proto právě v Ligugé začal svůj apoštolát slova.

Vesnice byly volné, a proto tam bylo možné vyvíjet jakoukoliv evangelizační aktivitu. Martin mohl kázat mimo města naprosto svobodně, a činil tak během cest, když se ubíral na koncily nebo na císařský dvůr v Trevíru. Navíc císařské zákony proti pohanství dovolovaly boření pohanských chrámů na vesnicích. Podle dokumentů, které se k nám

dostaly, Martin nikdy nenarazil na odpor úředníků, a nikdy ho žádný z jeho kolegů neobviňoval z usurpace. Odpor mu kladli jen pohané.

Pozdější tradice, většinou pocházející ze středověku, ukazují na Martinovu přítomnost ve všech částech Francie. Zmiňuje se o tom i Řehoř Tourský a popisuje Martinovy pobyty v Alveronii, v Saintogne a v Bordeaux. Jeho současníci, Sulpicius Severus a Paulino z Noly, však jsou mírnější, a zajisté i věrohodnější, proto se tedy můžeme spokojit s jejich zprávami.

S Martinem se setkáváme v Leprosum (Levroux v Berry), kde rozbořil chrám; na jiném předměstí vzkřísil dítě a obrátil všechny jeho obyvatele; v Chartres vrátil řeč němé ženě; v Paříži uzdravil malomocného; v Trevíru se odebral na císařský dvůr, aby tam vyřídil nějaké záležitosti a uzdravil tu ochrnuvého a posedlého, a obrátil bývalého prokonzula. Na zpáteční cestě do Tours šel přes Luxembourg.

V 7. kapitole Sulpiciových Dialogů potkáváme Martina v Sens, kde zabránil krupobití a zachránil tak úrodu; poté jej znovu spatřujeme v údolí Rhodu; ve Vídni potkává Paulína z Noly a uzdravuje mu nemocné oči; tamtéž křtí jistou Foedulu (byl nalezen její epitaf).

Obhájce slabých

Martin měl grandiózní plán své misijní biskupské činnosti. S plnou vážností uskutečňoval své poslání soudce ve sporných záležitostech, obhájce chudých a neváhal se postavit ani proti vysokým úředníkům, ba ani proti samotnému císaři, aby jim připomněl jejich povinnosti a vybídl je ke spravedlnosti.

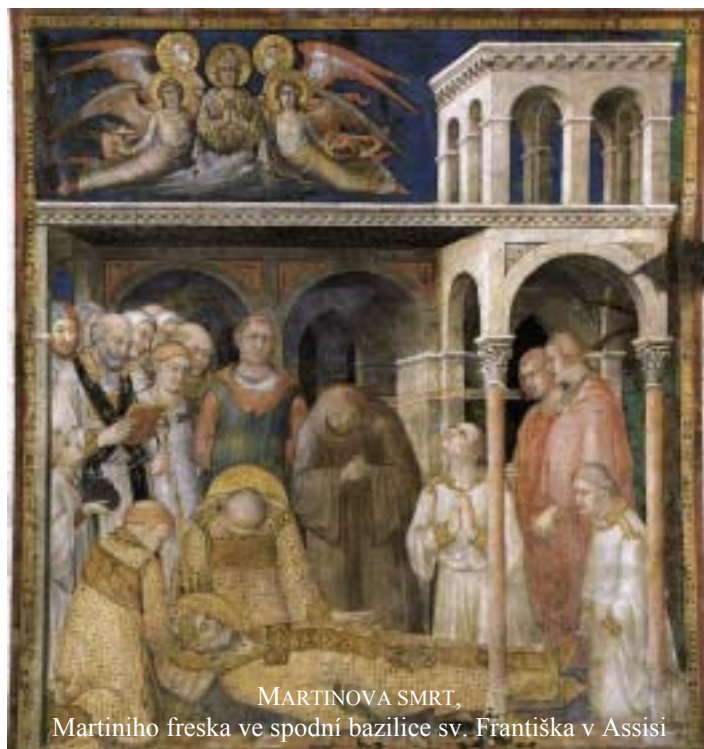
V Tours se dokonce odvážil postavit i proti skutečnému tyranovi, kterým byl hrabě Avitianus. Ten, poté co byl vyslancem v Africe, byl poslán do Gálie samotným Maximem jako císařský komisař, aby vyhledal stoupence císaře Graciána, jenž byl Maximem sesazen a v roce 383 v Lyonu popraven. Hrabě, obdařen všemi pravomocemi, kterých neúprosne používal, procházel Gálii. Mnoho lidí již nechal uvěznit a popravit.

Jednoho dne přišel komisař také do Tours, provázen "pozoruhodným" doprovodem: zástupem spoutaných vězňů. Rozkázal, aby k jejich popravě připravili různé druhy mučení a k nesmírnému zděšení města rozhodl, že se v těchto hrdelních exekucích začne už od následujícího dne za úsvitu. O půlnoci se Martin odebral do paláce hraběte a došel až před samotného tyrana. Ten, pohnut Božím zásahem, světce přijal a rozkázal vězně propustit. Hrabě a biskup se stali přáteli, a obyvatelé Tours měli pokoj. Navíc Martin neváhal pozvednout svůj hlas proti dvěma císařům, Valentiniánovi a Maximovi, aby je napomenul a přivedl na cestu spravedlnosti.

V počátcích svého episkopátu, uskutečnil cestu až do Trevíru, kvůli jedné žádosti, o jejímž obsahu nic nevíme. Císař jej odmítl přijmout, nepochybně na popud císařovny, která chránila Ariány. Tourský biskup však vnikl do paláce a znenadání se objevil před císařem. Tento jej přijal nepřátelsky, aniž by se vůbec postavil. V tu chvíli však, jak praví tradice, byl císařský trůn zachvácen ohněm. Valentinián se tak musel proti své vůli postavit a spatřoval v tom znamení z nebe. S nesmírnou úslužností tedy vyslechl všechny Martinovy žádosti, vyplnil je, pozval jej ke stolu a dokonce mu nabídl i dary, které však Martin odmítl. Následně pak Martin žádal císaře Maxima, "aby osvobodil vězně, povolal zpět vyhnance a nahradil zkonfiskované majetky". Naléhavě se také přimlouval za hraběte Narseta a vládce Leocadia, kteří patřili do Graciánovy družiny a "zůstali mu tvrdošíjně věrni".

"Lůno Abrahámovo už čeká, aby mne přijalo"

Šestadvacet let byl Martin biskupem v Tours, neúnavně pracoval na hlásání evangelia, bojoval z lásky ke spravedlnosti a dosáhl už osmdesátého roku věku. Bylo to jednoho rána na sklonku podzimu roku 397, kdy se odebral do venkovské farnosti Condate (Candes), aby přinesl pokoj mezi rozvaděné kleriky. Když odcházel, cítil se velmi unaven a mluvil o blížícím se konci života. Všechno šlo dobře až do Candes, kde se nějaký čas zdržel, aby vykonal pastýřskou návštěvu ve farnosti a potěšil duše. Ale když měl odcházet do Tours, cítil, že je u konce svých sil. Dostal horečku a poznal, že se blíží jeho poslední hodina. Nechal si přinést cilicium, jak to bylo ve zvyku asketů té doby, a rozpálen velkou horečkou trávil velmi klidně tento čas v modlitbě. Musel prožít velmi těžké chvíle agónie, byl přesvědčen, že u sebe vidí svého starého nepřítele, ďábla.

"Nuže, krvelačná šelmo - okřikl ho - proč jsi tady? Na mně nenajdeš nic, co by ti patřilo, prokletý!"

Jeho učedníci, kteří stáli kolem, ho prosili, aby zůstal s nimi.

"Otče, proč nás opouštíš?" "Pane, - odpověděl světec -, neodmítám práci. Když mi poručíš, abych nastoupil do stráže na tvém poli... ale, když nyní zvažuješ můj pokročilý věk, tvá vůle, Pane, je pro mne jediným dobrem".

S velkou skromností se vracel ke skutkům svého života:

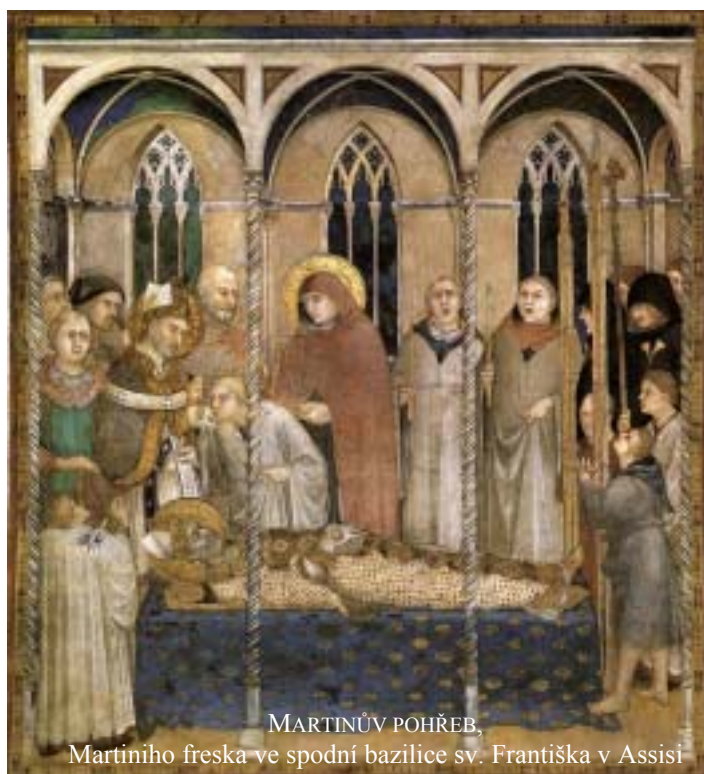
"Pane, boje, které je třeba v tvé službě vést proti vlastnímu tělu, jsou těžké; a já jich přestál dost až do této chvíle".

Potom, co naposledy mluvil o ďáblu, řekl:

"Lůno Abrahámovo už čeká, aby mne přijalo."

Po těch slovech sladce vydechl. Bylo to 8. listopadu 397.

Jeho tělo bylo dopraveno po Loire do Tours. Pohřební obřady se uskutečnili 11. listopadu za nesmírné účasti lidu, který připutoval odevšad. V čele průvodu kráčelo dva tisíce mnichů a řeholníků.

Všichni doprovázeli zemřelého biskupa na hřbitov na předměstí, kde byl uložen mezi své věřící do velmi prosté hrobky tak, jak si přál. Zakrátko právě nad tímto místem vyrostla bazilika.

Úcta

Už za života byl Martin objektem uctivé zvědavosti, a to nejen tourských obyvatel, ale i cizinců. Zdaleka přicházeli mniši, řeholnice a velké osobnosti, aby ho mohli vidět. Manželka hraběte Avitiána mu posílala ampule s olejem, aby je požehnal, neboť vzápětí uzdravoval.

Sulpicius Severus ukazuje, že Martin byl podobný apoštolům, a nechal vymalovat světcův portrét v baptistériu svého sídla v Primuliacum, které se pak později stalo klášteřem.

Po Martinově smrti měl jeho kult své centrum v Tours. Už rok po jeho úmrtí se začalo 11. listopadu slavit výročí smrti, či spíše, pohřbu. Jako opravdový světec byl uctíván ode dne, kdy nad hrobem vyrostla svatyně, kterou nechal zbudovat jeho nástupce Bricius. Když zde byla postavena velká bazilika, stává se toto místo střediskem slavných poutí.

Vedle městské brány, kde Martinovo tělo odpočívalo před pohřbem, byla vystavěna kaple, která se jmenuje "Malý sv. Martin". Pak následovaly stavby bazilik v Marmoutier, v Candes (místo kde světec zemřel) a v Ligugé, kde byl jeho první klášter. Zakrátko k nim přibýlo mnoho dalších kostelů, které byly svěřeny do jeho ochrany.

K bazilice v Tours byl připojen klášter s velkými budovami, určenými poutníkům (hospice, ubytovny, atd.). Opatem tohoto kláštera byl Alcuin. Sem posílala franská a merovinská šlechta na výchovu alespoň jedno ze svých dětí. Ti, kdo zde nechtěli zůstat jako mniši, tu alespoň absolvovali svá studia. Později pak, ve středověku, bylo opatství spojeno s kapitulou, a takto přetrval klášter s kapitulou celých čtrnáct století.

V době normanských vpádů byl klášter opevněn a nazýval se "Hradem sv. Martina". V 10. století si francouzský král vyhradil titul "opat sv. Martina v Tours", zatímco kapitula měla zvlášť svého biskupa. Tento čestný titul, po sporech mezi králem a tourským arcibiskupem, si pro sebe vyhradil sám papež.

Kapitula sv. Martina požívala velkých výsad, dokonce mohla razit i své mince. Měla nesmírné vlastnictví, které sahalo až do Německa a Itálie. Ve středověku se stal Tours intelektuálním a uměleckým střediskem a hostitelem mnoha slavných škol.

Bazilika sv. Martina v Tours

Chrám a opatství

Ve Francii je více než 3500 farností zasvěcených sv. Martinovi, stejně jako i slavná opatství jako Ligugé a St. Martin-du-Canigou.

V Maďarsku, Martinově rodné zemi, je kromě asi stovky kostelů a vesnic, které nesou jeho jméno, i slavné arcioopatství Pannonhalma (obr.).

V Itálii je sv. Martinovi zasvěceno mnoho kostelů, mezi nimi v Římě chrám

sv. Martina ai Monti, založený papežem Simmachem u Trajánových lázní, a potom restaurován sv. Karlem Boromejským, jemuž patřil jako kardinálský chrám. Rovněž svatý Benedikt zasvětil sv. Martinovi jednu z oratoří na Monte Cassinu. V Palermu bylo z vůle papeže sv. Řehoře Velikého vybudováno opatství S. Martino delle Scale.

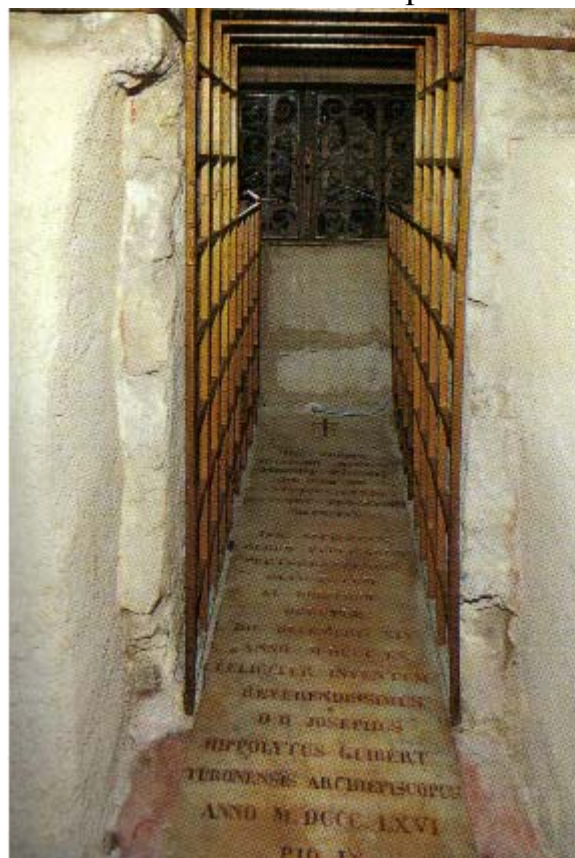
Také v Anglii a Německu nese mnoho svatyní jméno sv. Martina. Tomuto světcovi je zasvěceno i mnoho německých opatství, např. v Beuronu.

Velký počet kostelů, zasvěcených sv. Martinovi je i ve Spojených státech amerických, a rovněž opatství ve státě Washington je svěřeno ochraně tohoto tourského biskupa.

Svátky

Hlavním svátkem, slaveným už po staletí je 11. listopad. Tento den se vyznačoval lidovou radostí - pije se nové víno, tzv. "víno sv. Martina". Počínajíc tímto dnem začínaly fungovat tribunály, parlamenty, školy, slavily se volby do místních zastupitelstev, platily se daně a obnovovaly se kontrakty. Mnohé z těchto obyčejů přežily i světcův kult.

V Tours, se 11. listopad nazýval *Receptio domini Martini*, na památku návratu těla sv. Martina, který zemřel v Candes tři dny předtím. Až později převládl název *Depositio Sancti Martini*. V lidovém jazyce se nazýval "Zimní sv. Martin". V Tours se slavil 4. července "Letní sv. Martin", svátek, jenž připomínal jeho biskupské svěcení, posvěcení baziliky a přenesení světcova těla do absidy této baziliky.

Interiér hrobky sv. Martina v bazilice v Tours

Legendy

Je zcela pochopitelné, že život světce mluví o síle Boží působící v člověku. Proto je stále co číst v této knize. Od toho pochází latinské slovo legenda - to, co se má číst. Tak bohatý život, jaký žil sv. Martin, se stal zdrojem mnoha legend. My vzpomeneme alespoň některé.

Připisuje se sv. Martinovi, že jednou jel spolu s trevírským biskupem Maximinem do Říma. Oba jeli na jednom oslu. Na jedné horské stezce jim však osla sežral medvěd. Ale byl potrestán: Martin mu přikázal nést jejich zavazadla až do Říma. Odtud pochází název "osel sv. Martina" nebo "medvěd sv. Martina".

Legenda Aurea vypráví,

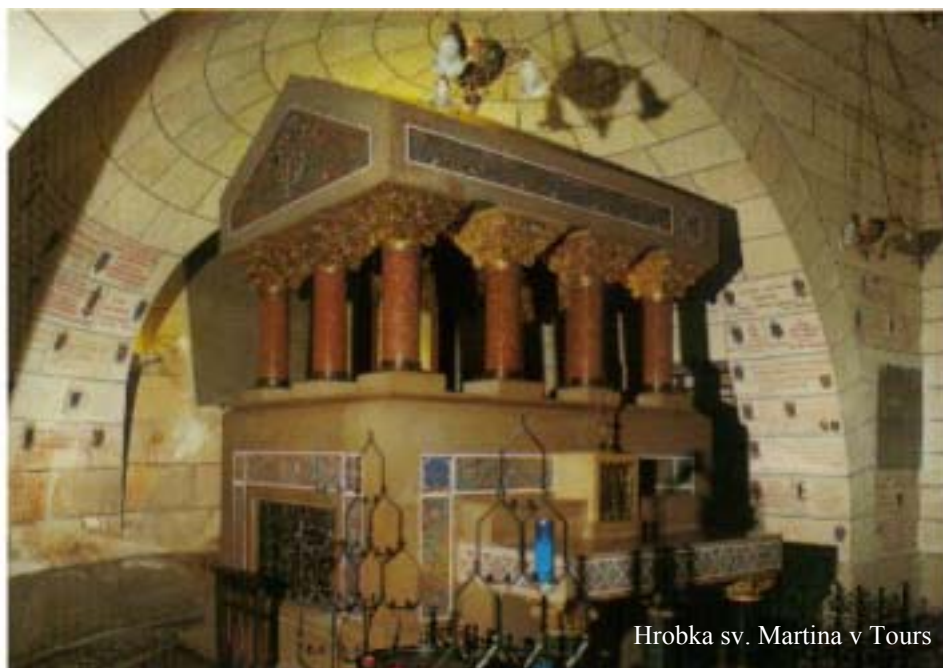
...jak biskup Martin dal svou tuniku chudákovi, ale už neměl čas, aby si vzal jinou, na niž by pak oblékl posvátná roucha ke slavení mše svaté. V okamžiku pozdvihování byly vidět jeho holé ruce. Proto nechal Pán sestoupit nad jeho hlavu ohnivému kotouči, aby takto oslavil člověka, který se zřekl svých věcí z lásky k bližnímu.

Mezi nejkrásnější a nejpoetičtější však patří legenda o přechodu sv. Martina do Agaune ve Valais, kde byli kdysi umučeni sv. Mořic a jeho druhové.

Zatímco se modlil na poli, kde byli umučeni, znenadání zpozoroval, že se tráva začíná rosit jakousi narudlou tekutinou: země vydávala krev mučedníků. Anděl mu proto přinesl nádobky, které Martin naplnil krví, a pak rozdělil do bratrských kostelů.

"Je pravda, že jeho skutky lze slovy vyjádřit dobře či špatně, ale jeho vnitřní život, každodenní vystupování, jeho duši stále upřenou k nebi, nikdy - a to pravdivě vyznávám -, nikdy žádné pojednání nevyjádří."

Výjimečná popularita sv. Martina se zakládá nejen na tom, že měl jako životopisec muže neobyčejného talentu, který byl současně jeho

Hrobka sv. Martina v Tours

učedníkem a přítelem, ale rovněž na podmanivém aspektu jeho svatosti, jeho prostoty, síly charakteru a viditelných kvalit, které tolik lidí přitahovaly. Boží Prozřetelnost jej postavila do doby, v níž se teprve začínalo s hlásáním evangelia na venkově. Byl světcem "poutníkem", ale co především, byl dobrým. Příběh s rozděleným pláštěm hluboce zapůsobil na fantasií tolika umělců i prostých lidí. Proč? Protože se tu nejedná o malou věc. Martin byl milován pro svou svatost a své lidské schopnosti, a proto se stal nejpopulárnějším světcem Západu.

Byl zvolen za ochránce francouzské monarchie. "Plášť sv. Martina" je částí národního

Hlavní oltář farního kostela sv. Martina v Bánově
Tady jsem byl 18. 3. 1962 pokřtěn
Foto z pouti do Suché Loze: 19. 3. 2005

paladia a byl uchováván v královské oratoři: na něj se skládali nejslavnější přísahy.

Svatý tourský biskup navždy zůstane tím, kdo dal zazářit nejkrásnějším křesťanským ctnostem v době, kdy se římské impérium pomalu ztrácelo ze světových dějin. Nebál se ničeho: šel jednoduše vpřed, protože Kristus je životem světa, jenž vtiskl svou pečeť do největšího díla lásky.

"Nebojte se"

"Anděl řekl Marii: "Neboj se". Totéž říká Josefovi: "Neboj se". Stejně mluvil Kristus k apoštolům, zvláště pak k Petrovi: "Nebojte se". Věděl, že mají strach. Báli se, když byl uvězněn, a ještě více, když se jim jako vzkříšený ukázal.

Z čeho nemáme mít strach? Nemáme se bát pravdy o nás samotných. Petr si to jednoho dne

uvědomil a řekl Ježíšovi: "Pane, odejdi ode mne, neboť jsem člověk hříšný".

Myslím, že to nebyl jenom Petr, kdo si tuto pravdu uvědomoval. Shledává ji každý člověk. Uvědomuje si ji každý Petřův nástupce. Každý z nás je vděčný Petrovi za to, co toho dne řekl. Kristus mu odpověděl: "Neboj se, od nynějška budeš lovit lidi".

Neboj se lidí! Člověk je stále stejný. Systémy, které vytváří jsou nedokonalé. Jsou tím nedokonalejší, čím víc si je člověk jistý sám sebou. Odkud to všechno pochází? Z lidského srdce. Naše srdce je neklidné. Kristus zná tuto úzkost víc než všichni ostatní: "On ví, co je v každém člověku".

Jak mohl Bůh dovolit tolik válek, koncentrační tábory, holokaust? Je Bůh, který toto všechno dopustil, ještě opravdu láska? Je vůči Svému stvoření spravedlivý? Nenakládá na bedra jednotlivých lidí až příliš? Nenechává člověka s tímto břemenem samotného, když ho odsuzuje k životu bez naděje?

Na konci druhého tisíciletí potřebujeme snad víc než kdy jindy slova zmrtvýchvstalého Krista: "Nebojte se!" Potřebují je lidé a národy celého světa. Je třeba, aby v jejich svědomí znovu zesílila jistota, že existuje Někdo, kdo ve svých rukou drží osudy tohoto světa, jenž pomíjí; Někdo, kdo má klíče od smrti a pekel; Někdo, kdo je Alfa i Omega dějin člověka. A tento Někdo je Láska: Láska, která se stala člověkem, Láska ukřižovaná a znrtvýchvstalá, Láska, která je mezi lidmi stále přítomná".

/Jan Pavel II. ve své knize "Varcare la soglia della speranza" (Překročit práh naděje), 1994./.

JAN PAVEL II. V TOURS

U PŘÍLEŽITOSTI 1600. VÝROČÍ ÚMRTÍ SVATÉHO MARTINA – 21. ZÁŘÍ 1996

V kryptě tourské baziliky se nachází hrob svatého Martina, před nímž se v průběhu staletí modlily velké osobnosti budoucích svatých, jako Jenováfa, Chlotilda, Ludvík, Jana z Arku či Vincenc z Pauly. Na tomto místě poklekl 21. září 1996 i Jan Pavel II.

Martin uvedl v konkrétní skutek Ježíšova slova“, neboť on se ztotožňuje s potřebnými“ (srv. Mt 25,32-45). Nestačí si pouze připomínat svatého Martina, je třeba především pokračovat v jeho příkladu, uskutečňování jeho díla: *„Ať každý věřící, jakéhokoli věku, vezme na sebe svou část odpovědnosti a služby, uvnitř jednotných, otevřených a přátelských církevních společenství“*. Putování Církve, které je cestou ke Kristu a skrze něj do domu Otce, *„prochází rozmanitými formami služby bližnímu, počínaje tou první z nich, kterou je hlásání spásy, vykonané Kristem“*. V homílii Svatý Otec dále řekl:

„Svatý Martin Tourský je významným svědkem evangelijní lásky. Rok co rok, 11. listopadu, nám liturgie připomíná jeho vznešenou postavu. Jeho životopis je vyprávěním o úžasných činech, které skrze něj konal Bůh. Události, z nichž se skládá, se staly takřka symbolickými: spjaté s tímto světcem, který byl nejprve vojákem a poté biskupem, a zná je

Přes 200.000 věřících se účastnilo mše svaté, které Jan Pavel II. předsedal v sobotu, 21. září dopoledne na ploše letiště v Tours, u připomínky 1600. výročí úmrtí sv. Martina, vojáka, mnicha a tourského biskupa, a zahájil tak „Martinský rok“. V homílii Svatý Otec vyšel z příkladu sv. Martina, hlasatele evangelia po vesnicích a osadách na úsvitu francouzských dějin, nastínil důležité linie, abychom i dnes mohli v Církvi i společnosti hlásat evangelium lásky. Svatý Martin, jako voják císaře Konstance, se změnil na vojáka Kristova právě skrze znamení

lásky: *„Tím, že dal chudákovi u Amiensu polovinu svého pláště,*

celá Církev... Narodil se stovky kilometrů odtud, v Panonii, dnešním Maďarsku, v zemi, kterou jsem před časem navštívil, a urazil pozoruhodné vzdálenosti, aby 'hlásal radostnou zvěst chudým' ... Úcta k němu se rozšířila nejen po Francii, ale po celé Evropě. Trvalá síla jeho vlivu sehrála významnou roli při obrácení krále Chlodvika i v životě francouzského národa. Jeho jméno nesou tisíce kostelů a farností.

Všichni známe proslulou událost ze života svatého Martina, k níž došlo v den, kdy byl ještě vojákem, a potkal nahého a zimou se třesoucího chudáka. Martin vzal svůj plášť, rozpůlil ho a zakryl nešťastníka. Právě to říká Matoušovo evangelium, které jsme právě slyšeli: „byl jsem nahý a oblékli jste mě“ (Mt 25,36). Těmito slovy se při posledním soudu obrátí Ježíš k těm, které postaví

Epizoda na vitráži baziliky v Tours

po své pravici, k těm, kdo prokazovali dobro. Tehdy se ho zeptají: „Pane, kdy jsme tě viděli...? Kdy jsme tě viděli ... nahého, a oblékli jsme tě? (Mt 25,38). A Kristus jim odpoví: „Vpravdě vám pravím: cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nejnepatrnějších bratří, mně jste učinili“ (Mt 25,40).

Tím, že dal chudákovi u Amiensu polovinu svého pláště, Martin uvedl v konkrétní skutek Ježíšova slova, kterými ohlašuje poslední soud: kdy se před Synem člověka 'shromáždí všechny národy, a on oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, a ovce postaví po své pravici, kozly po levici' (Mt 25,32-35). Tu řekne těm po své pravici: 'Pojďte, požehnání mého Otce a ujměte se království, které je pro vás připraveno od založení světa' (Mt 25,34). Rozjímajíc nad životem svatého Martina, a především nad jeho horlivostí v prokazování lásky k bližnímu, Církev hned došla k závěru, že Martin se nachází mezi vyvolenými.

K poznání Krista v každém z jeho „nejnepatrnějších bratří“ (Mt 25,45), je třeba poznat jeho přítomnost ve vnitřním ztišení. Martin – muž modlitby – se nechal zcela uchvátit Kristem. Mohl opakovat se svatým Pavlem: „to už nežiji já, ale ve mně žije Kristus“ (Gal 2,20). Jeho život se vyznačoval hledáním toho, co je skromné. Když byl proti své vůli povolán k biskupské službě, zachoval si svůj smysl pro pokoru a zůstal mnichem, jak si přál už od svého mládí. On, který byl jedním ze zakladatelů západního mnišství, se postaral o to, aby měl po boku, nedaleko Tours mnišskou komunitu, žijící životem chvály k Boží oslavě a prokazováním křesťanských ctností, zvláště pak udělováním i přijímáním odpuštění.

Jako hlasatel evangelia po vesnicích a osadách byl Martin zakladatelem, jehož dílo zaznívá i do našich dnů jako výzva k šíření evangelia až na konec země (srv. Mt 28,20). Milovaní bratři a sestry, budování Církve pokračuje. Vší silou naděje oživujte své farnosti i svá společenství! Je třeba se ptát: jak může křesťanské společenství předkládat a hájit

evangelijní hodnoty ve světě, který je mnohdy ignoruje? Nechte se oslovit Kristovým slovem a den co den je uvádějte ve skutek! Naslouchejte slovu, které vám Církev ve jménu Páně předává, snažte se mu porozumět a srozumitelně je předávat!

Dostali jste různé dary, ale v jednom Duchu (srv. 1Kor 12,4). Někteří se věnují vnášení života do svých farností spolu s jejich pastýři, na prvním místě proto, aby učinili liturgii živou a pěknou; jiní se spontánněji dávají do prosté a velkodušné služby chudým, cizincům, nemocným; jiní pak se snaží co nejlépe přinášet svým bratřím a sestrám radostnou zvěst, aby jim řekli, jak Kristus osvěcuje cesty jejich života. Každý ať v modlitbě přijímá to, k čemu jej Duch nabádá, ať každý pokřtěný, jakkoli stár, vezme na sebe svou část odpovědnosti a služby, uvnitř jednotných, otevřených a přátelských církevních společenství! Pokračujte tak cestou, kterou vytyčil svatý Martin: on pochopil, že Kristus chce přijít ke všem lidem a říci jim, že je Bůh miluje a že je volá, aby Ho poznávali. Ježíš položil život za celé lidstvo. A jak odpovíte vy, kteří jste byli ve křtu Kristu připodobnění? Svatý Martin zůstal dobrým pastýřem až do konce. Vyprávění o jeho smrti se dostalo až k nám. Osvojil si slova svatého Pavla: „Kristus bude oslaven v mém těle, ať žiji, či umírám“ (Flp 1,20). To, o čem čteme v listu Filipánům se jistým způsobem stalo vzorem, jemuž se připodobnil. Spolu se svatým Pavlem mohl opakovat: „Vždyť pro mne život je Kristus a smrt zisk. Avšak kdybych dál tady žil, mohl bych ještě s užitkem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem – a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu (Flp 1,21-24). Stejně jako apoštol, vyjádřil i svatý Martin – blízek smrti – svou touhu zemřít a být s Kristem a přijal to, že bude nadále sloužit jako pastýř lidem, kteří ho potřebovali. Tento postoj je symbolem celé pravdy o křesťanském životě.

Evangelium je cestou, která vede ke Kristu a skrze Něj do domu Otce. Do tohoto domu chtějí dojít všichni jeho učedníci: touží být s Kristem. Tento pohled však ty, kdo vyznávají

Krista, nezavazuje nasazení v každodenním životě. Lidé, kteří následují Krista jako svatý Martin, jsou si vědomi, že tato cesta prochází rozmanitými formami služby bližnímu, počínaje tou první z nich, kterou je hlásání spásy, vykonané Kristem. Tato služba vám dá kráčet vstříc domu Otce po cestách, jež otevřel Kristus.

Bratři a sestry, svatý Martin vám zanechává mimořádné svědectví příslušnosti ke Kristu. Jeho

U příležitosti své pouti do Tours- 21. září 1996, Jan Pavel II. spustil internetovou síť francouzské biskupské konference - cef.fr.

naprostá ochota je vám vzorem i povzbuzením: pokračujte v hlásání evangelia, stejně jak to činil on, „ať je to vhod či nevhod“ (2Tim 4,2). S důvěrou a radostí nabídněte svůj život Kristu: on jej vezme a dá vám, abyste ze sebe vydali to nejlepší.

Svatý Martin byl obdivuhodným apoštolem. Nestačí však si jej pouze připomínat. V různých stavech, jste dnes sami živými údy živé Církve, jednotných a otevřených společenství, jež dokáží vydat svědectví naděje, která je v nich (srv. 1Pt 3,15)...

Blahoslavení vy, křesťané Francie, kteří jste byli hodni mít na úsvitu svých dějin tak velkého patrona!

Je veux le dire à notre monde: le partage est source de bonheur!

Upomínka na setkání Svatého Otce s nemocnými v bazilice sv. Martina

Jan Pavel II. měl zvláštní cit pro svět utrpení. Pouť k hrobu sv. Martina se mu stala jedinečnou příležitostí k setkání s těmi, kdo jsou „zraněni životem“. Setkání s dvěma stovkami fyzicky i mentálně nemocnými, zastupujícími formy nemocí a vydědění na okraj moderní společnosti, se uskutečnilo 21. září odpoledne v arkádách baziliky sv. Martina. Snad více než svým úchvatným projevem, Svatý Otec oslovil přítomné i celý svět utrpení svými gesty, pohledem, svou pozorností. Zastavil se s každým z nich, jakoby vůbec nehleděl na čas pro další povinnosti. V těchto „silných okamžicích“ dává papež zakusit bohatství křesťanské lásky. Přestože všechny projevy Svatého Otce ve Francii byly publikovány v rekordním čase, tento byl nepochybně nejvýznamnější ze všech, které během své cesty do Francie pronesl.

„Blahoslavení jste, neboť vám patří nebeské království“! Svroucností vás všechny zdravím, neboť tomuto setkání s vámi přikládám velkou důležitost. Vaše tváře vyjadřují naději; vaše tváře také vyprávějí o Bohu, neboť v jeho očích máte cenu. Svatý Martin nás dnes odpoledne shromažďuje v bazilice, v níž se nachází jeho hrob. Celou svou existencí se snažil plně žít poselství Blahoslavenství, právě to, jemuž jsme zrovna naslouchali. On nás neviditelně provází; prosím jej, aby nás přišel osvitit, vzhledem k tomu, že byl jedním z největších apoštolů evangelia na území vaší vlasti. V něm Církev nachází vzor křesťana, zcela obráceného k svému bližnímu: v následování Krista dal svůj život za své bratry. Svatý Martin žil každé z blahoslavenství: chudý srdcem, očekával vše od Boha, aniž by spoléhal na své vlastní fyzické, intelektuální či duchovní schopnosti. V duchu odevzdanosti

věděl, že Kristova vůle je jediným důvodem jeho života. Vlídne povahy, opustil vojsko, aby sloužil svému bližnímu. Pohnut tváří v tvář duchovní nouzi své doby, procházel vesnicemi, aby „chudým hlásal radostnou zvěst, vězněným svobodu, sklíčeným radost“. Hladovějíc a žízňíc po spravedlnosti, dokázal založit životní styl odpovídající Boží spravedlnosti, která přesahuje spravedlnost lidskou. „Spojen něžností milosrdenství s Pánem (Sulpicius Severus), byl mužem odpuštění a šel pomáhat chudým, které mu Bůh stavěl do cesty. Muž čistého srdce, dokázal odolávat pokušením. Tvůrce pokoje, dokázal vyřešit spoustu konfliktů své doby, a neodmítal „tíhu dne a horko“ (Mt 20,12). Pronásledován pro spravedlnost, ukázal, že Kristus naplňuje celý život a zaslouží si, abychom ho stůj co stůj následovali.

V současné společnosti známe až příliš mnoho forem chudoby, zármutku a sklíčenosti. Hmotná chudoba, nemoc, různé druhy vyhoštění, jež sužují naše současníky, formy neštěstí jsou rozmanité; nikdo si nemůže být jistý, že jim během svého života unikne. Na některé jich doléhá víc, protože jedno plodí druhé. Přichází chvíle, kdy se všechna východiska zdají být uzavřena, kdy život se už nejeví jako Boží dar, ale spíše jako břímě. Právě tehdy nabývá svůj plný význam blahoslavenství plačících. Kristus se odvážil prohlásit, že ti, kdo pláčí jsou blahoslavení a budou potěšeni (srv. Mt 5,5). Prohlásil, že jsou povoláni k věčnému štěstí. Díky své nekonečné lásce tak Pán odpovídá na touhu po štěstí, která dří v srdci každého člověka. Co je totiž většího a důležitějšího, než být milováni a uznáváni pro to kým jsme, pro krásu svého nitra, která není závislá na zdání, ani na bezprostředním zájmu, který můžeme představovat pro druhé?

Jako svatý Martin jsme vyzváni, abychom otevřeli oči a v chudém, který umírá chladem u bran města, v pocestném, co nám buší na dveře, poznali bratra, kterého je třeba přijmout a milovat. Společnost bude souzena podle ohledu, s nímž se obrací k sužovaným životem a podle postoje, jaký vůči nim zaujímá. Každý z jejich členů bude muset jednoho dne odpovídat za svá slova a své činy vůči těm, na něž se nikdo neohlíží, vůči těm, jichž se straní. Chudák z Amiensu – říká se v Životě svatého Martina – „jakkoli prosil ty, kdo kolem něj přecházeli, aby se smílovali nad jeho bídou, všichni pokračovali dál, aniž by se zastavili“ (3,1). Vzhledem k svému nezájmu nedokázali poznat svého bratra. Tím, že přehlíželi bližního, činili si posměch z části svého vlastního lidství. Toho dne nebyl žádný z nich schopen vidět Krista, který v osobě chudáka umíral chladem.

Každá bytost soužená na těle nebo na duchu, každá osoba zbavená svých základních práv je živým obrazem Krista. „V chudých a tropících Církev poznává svého chudého a trpícího Zakladatele“ (Konstituce Lumen gentium, č. 8). Kristus, který svou smrtí na kříži poznal nejzažší utrpení, nám zůstává nablízku. Když rozjímáme nad tajemstvím jeho utrpení, objevujeme naději, kterou nám Pán nabízí. Skrze svou lásku k nám, nám otevřel novou cestu. Svým zmrtvýchvstáním o velikonočním ránu dosvědčuje, že smrt a utrpení už nemají poslední slovo o člověku a že budoucnost je stále možná. Život, který se v lidské rovině mohl zdát uzavřený do začarovaného kruhu, se stal přechodem. Ano, drazí přátelé, vy, kteří nesete tíhu utrpení, zaujímáte první místa mezi těmi, které Bůh miluje. Jako ke všem, s nimiž se potkal na cestách Palestiny, Ježíš i k vám obrátil svůj pohled, plný něhy; jeho láska nikdy neochabne. Protože už od počátku jste Božími dětmi, zaujímáte v Církvi, Kristově Těle, privilegované místo.

Tváří v tvář ,množícím se útokům na důstojnost a integritu lidí, tváří v tvář vzrůstajícímu počtu vyhoštěných, je třeba nacházet nové styly osobního i kolektivního života, které by umožnily překonat krize, především v zemích, jakou je ta vaše, jež disponují hojnými

lidskými i přírodními zdroji. Je třeba jim vštípit nové formy solidarity, a to jak uvnitř každé společnosti, tak i mezi národy. Nebylo by k tomu, aby se všem zajistil přístup k práci, vhodné přehodnotit některé praktiky a přispět k rovnoměrnějšímu rozdělení dober? Ti, kdo mají to štěstí, že mají dostatečné příjmy, jsou ochotni sdílet je ve větší míře s těmi, kdo nedokáží žít přijatelným životem? Střídmější život by mnoha umožnil vyhnout se mrhání a být pozornějšími k potřebám bližního.

Každá lidská bytost, jakkoli potřebná, byla stvořena k Božímu obrazu a podobnosti, a této důstojnosti ho nemůže nic zbavit. Ať už je jeho původ jakýkoliv, jakákoli tíha jeho zkoušky, odmítnout vidět jej znamená odsoudit se, že nic z života nepochopíme.

Poslechněme si posekat ví blahoslavenství: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství“! (Mt 5,7). Milosrdenství, o němž Kristus mluví je Boží něhou; jejím důležitým výrazem je odpuštění. Milosrdné srdce se tak nechává dojmout cizím milosrdenstvím a zůstává neklidné, dokud neučinilo vše, co je v jeho silách, aby přineslo útěchu těm, kdo jsou potřební. Abychom vešli do Království je třeba mít toto milosrdné srdce, nejen vnímavé k potřebě, ale také schopné ulehčit utrpení, prolomit samotu a vynaložit úsilí k přijetí svých méně šťastných bratrů a sester.

Milosrdní dojdou milosrdenství. „Kdykoli jste to učinili jednomu z mých nejmenších bratrů, mně jste to učinili“ (Mt 25,5), řekne Kristus v poslední den. Štěstí věčnosti bude štěstím patření na Boha a jeho poznáváním v osobě těch, které nám postaví do cesty, s nimiž budeme navždy žít v lásce, co nikdy nekončí. Toto štěstí vnímáme už dnes. Evangelium nás vybízí, abychom se svým bližním jednali bratrsky právě proto, že je v něm přítomen Bůh a očekává nás. Vztah k Bohu je nedomyšlitelný od lásky k bližnímu, a zvláště k chudému, kterého potkáváme.

Pozornost věnovaná chudým je jedním ze základních kritérií příslušnosti ke Kristu. Jí se musí vyznačovat časné úsilí křesťana. Víru musí provázet činnost ku prospěchu našich bratrů v lidství, protože „Kristova láska nás pudí“ (2Kor 5,14), abychom sloužili každému člověku, tomu, kterého máme rádi i tomu, kterého dostatečně nemilujeme. Proto apelují ve prospěch skutečně solidarity mezi všemi. Kdy tedy bude skutečně respektováno právo každého na práci, domov, kulturu, zdraví na život hodný tohoto jména? Církev by skutečně nedostála svému poslání, pokud by nepřipomínala tuto povinnost konat vše, v bohatých společnostech Západu i v každé společnosti, aby se vykořenily rány, jež nepřestávají doléhat na povrch naší planety. Kristus přišel, aby hlásal chudým radostnou zvěst (Lk 4,18). Žádný z jeho učedníků, žádný z jeho bratrů není omluven z toho, aby se podílel na tomto náročném, spásném a záslužném díle.

Ať vás den co den provází svatý Martin! On ať inspiruje vaše slova, činy, postoje lásky, bratrství, soucitu, jež vám pomohou žít! Už po šestnáct staletí se u Otce přimlouvá za ty, kdo se k němu s důvěrou utíkali. Jestliže se k němu modlíte, neopustí žádného z vás, žádného z těch, které vidí, že na strastiplných cestách života trpí. U bran Amiensu Martin daroval polovinu svého pláště. Ať nepřestává být našim vzorem skutečné a věrohodné lásky!

Na znamení lásky, jež vychází od Boha, jako záruku naděje, spočívající na Kristu, vám z celého srdce uděluji své apoštolské požehnání a rozšiřuji ho na všechny, které tu zastupujete, na ty, kdo trpí kvůli nějakému poranění a prosí, aby je Pán přišel uzdravit.

Chci to říci našemu světu: sdílení je zdrojem štěstí! Radost je možná! Ať vás Bůh povždy opatruje!

BABI, TY TAKÉ UMŘEŠ?

(úvaha Mons. Josefa Koláčka, S.J., někdejšího ředitele České sekce Rádia Vatikán)

Bylo to v době stalinismu. Brněnská a ostravská StB udělala zátah na jezuity a chystal se další monstrproces „se zapřísáhlými nepřáteli socialismu a vatikánskými špióny“. Sám jsem prodělával sedmi i devítihodinové výslechy ve věznici v Brně-Bohunicích. Po výsleších ale jsem se ještě mohl vrátit domů. Tam na mne čekala zpráva: „Babička se chce s námi ještě před smrtí rozloučit“. Věděli jsme, že je vážně nemocná, ale spoléhali jsme na její „selský kořínek“. Kolikrát za devětasedmdesát let svého života už byla na pokraji smrti a vždycky se z toho dostala. Přesto jsme všichni od synů a dcery, po vnuky a vnučky přijeli druhého dne do Rozdrojovic. Nevím, jak k tomu došlo, ale já se s ní loučil mezi posledními. Byla už hodně unavená, slova se jí drala jen těžce z úst. Byla vždycky skoupá na řeči. Mně i tehdy řekla jen dvě věty, na které však nemohu zapomenout: „Jozo, nemám co bych ti dala, umírám chudá. Jen jedno bych Ti ráda řekla: Já nemusím věřit, že existuje Bůh, já vím, že je.“ Pak mi jen malátně udělala křížek na čele a do týdne jsme ji nesli na hřbitov.

Právě čtu knihu Josefa Ratzingera, tedy Benedikta XVI., s titulem „Credo für heute“, přesněji kapitolu „Vzkříšení mrtvých a věčný život“ s podtitulem, za prahem smrti, kde autor poctivě uvádí, co všechno vymysleli teologové (Bultmann, Culmann, Barth) zvláště protestantští, aby mohli popírat nesmrtelnost duše ba i duši samu. I námitky Oscara Culmanna, že biblická víra ve zmrtvýchvstání není slučitelná s řeckým pojmem nesmrtelnosti. Autor – tedy Josef Ratzinger, to důkladně vyvrací. Mně při čtení napadl jiný postup. Četl jsem, jako by mi naslouchala babička, jejíž ryzí víru jsem léta zakoušel. Co ona říká na tyhle teorie. Nestály ji ani za nějaké zamračení. Lhostejně to přešla jako věc, která nestojí za řeč.

I má pozornost kličkovala při autorových vývodech kolem fyzikálního času a věčnosti. Stále silněji mi vystupovalo v paměti, co mi babička vyprávěla při kopání brambor. To už bývaly „Dušičky“ na dohled a tak i ona nám vnukům vyprávěla, jak si dobře rozumí s dušemi v očištění. Jsou živými partnery její samoty na poli, v lese při sekání otýpek nebo doma při pečení chleba nebo děláním křížalek. Vítá je po ránu, tu a tam je pozdraví, když poklízí dobytek nebo vaří a prosí je, aby nad ní i nad hospodářstvím bděly během noci. Tenkrát jako kluk jsem nerozuměl, když prostě prohlásila: „Ony mi přijdou naproti, až mě Pán povolá k sobě.“

V mé pozornosti, ale i v babiččině, to zajiskřilo při Ratzingerově formulaci: „Úkon lásky zůstává ve svém podstatném, nalezená pravda zůstává, moje lidské zkušenosti jsou reálná část mého živého bytí. Přítomnost vědomí, které může pozvednout minulé do dnešního vzpomínání, umožňuje zároveň nahlédnout, co je „věčnost“: totiž čirá „paměť“, která celek proměnlivého pohybu světa nese v rozsáhlé přítomnosti stvořitelského vědomí a zcela jej objímá v jeho kvalitě, v jeho chronologickém bodu. Neodpustil jsem si přečíst i nadpis podkapitoly. *Rehabilitace duše*. To babičce za celý dlouhý život ani nepřišlo na mysl. Mně se to také zadírá, avšak autor se zabývá všemi námitkami, které vymysleli protivníci, ale najednou se v textu začne šířit blahá jistota. I babiččiny rysy začaly sálat spokojeností. Ratzinger píše: „Opěrným bodem nesmrtelnosti není ani tak budoucí doba, jako nyní žijící Pán. Apoštol Pavel postavil celé pozdně židovské učení o prostředních místech a radikálně je zaměřil na Krista a personifikoval do formule: „zemřít a být s Kristem“ (Fil 1, 23). Pán je místem našeho nezničitelného života a není třeba se ptát nebo

hledat jiné. V synoptických evangeliích jsou nám v Ježíšových slovech uchovány dvě židovsky zabarvené archaické formulace: U Lukáše 16, 19-26 se vynořuje v rámci vyprávění o Lazarovi slovo o „Abrahámově klínu“ jako o místě spásy, které je odděleno nepřeklenutelnou propastí a proti němu stojí místo bezmezného trápení. Lotr po pravici dostává slovo umírajícího Pána: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji“ (Lk 23, 43). To připomíná pozdně židovskou teologii mučednictví a zazní opět ve zprávě o prvním křesťanském mučedníkovi: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ (Sk 7, 59). Když už slovo k lotrovi „se mnou“ vnáší do idey o ráji kristologický odstín, tak se nyní jeví v modlitbě křesťanského mučedníka, že Pán sám je ráj, a umírající ví, že jeho život je vzat do něho. Už není klín praotce Abraháma bezpečné místo pro existenci víry, nýbrž zmrtvýchvstalý Pán, v němž žijí jeho věrní.“

Má nejranější vzpomínka na babičku sahá až k pohřbu jejího otce, tedy mého pradědečka Adolfa Bartla, který, jak hrdě zdůrazňoval jeho syn Ignác, kdykoliv o něm vyprávěl, „se vyučil krejčím ve Vídni“. Já měl po prázdninách jít teprve do první třídy; ač jsem měl na sobě poprvé dlouhé kalhoty, stál jsem nesměle mezi maminkou a babičkou u otevřené rakve. Byl jsem celý zaražený. Poprvé jsem viděl mrtvého člověka a to ještě známou vlídnou tvář pradědečka, nyní tak voskově žlutou a podivně cizí. Víko rakve se zatloukalo až těsně před příchodem kněze a z průjezdu, kde se všichni sloučili se zesnulým, bylo vidět ke kostelu. Kněz ještě nešel. Babička mě vzala za ramena a přistrčila k otevřené rakvi se slovy: „Udělej mu křížek na čelo jako ti jej pradědeček tolikrát dělal“. Já byl ale jako ztuhlý. Vzala tedy mou ruku a vedla ji při děláním křížku. A tu jsem na ni vyhrkl: „Babi, ty také umřeš?“ Nebyla překvapena ani rozladěna, i když jí tehdy bylo něco přes čtyřicet let. Usmívala se když mi říkala: „To víš, že zemřu. Všichni musíme zemřít, i ty“. To jsem teprve nechápal. Ale kdykoliv jsem si v pozdějších letech vzpomenu na tento rozhovor nad otevřenou rakví pradědečka, největší záhadou mi byl babiččin úsměv, jakoby se její tvář rozzářila. Byl to obrovský kontrast s uplakanými tvářemi ostatních. Až po letech jsem našel mezi tatínkovými knihami babiččin kancionál. Listoval jsem v něm a říkal si její oblíbené modlitby. Jako bych kráčel po cestách i výstupech její zbožnosti a důvěrného vztahu k Bohu. Pak jsem ale našel „klíč k jejímu úsměvu“ nad rakví pradědečka. Zažloutlý ohmataný papír svědčil o tom, jak si to často četla a čím se živila její víra a tedy i onen pro mne záhadný úsměv.

A kdybych chtěl na tebe hledět celou hodinu,
jak klečíš u Mých nohou
a neřekl ani slůvko... jen se díval, jak na Mne hledíš
uchovej si tutěž vyrovnanost v duši...tentýž klid, vždyť přece víš,
že Mi bezvýhradně patříš, že mohu s tebou nakládat, jak chci
a z Tvých rtů nezmizí vnitřní úsměv.

Měj odvahu takhle milovat. Nechtěj nic jiného než to, co chci Já
vždyť všechna má přání jsou z lásky.

Mysli častěji na nebe, protože je to váš zítřejší příbytek protože tam na vás čeká mnoho,
protože tam budete rozmnožovat Mou náhodnou slávu...

Ale ne! To není pýcha myslet si, že jdete do nebe. Je to vaše povinnost tam dojít
nezanedbat žádný prostředek, protože Má něžnost po tom velmi touží.

Když se probudíš v noci, samovolně Mi obětuješ onen přechod do smrti

Vždyť Já znám tvou smrt – takovou, jaká na tebe přijde.

Já ti ji vybral. Má láska ji pro tebe vybrala,

jako jsme ji vybral pro každého ze svých apoštolů.
Neboj se tedy obejmout tento poslední kříž země tím, že se spojíš se Mnou.
Už teď z něho učiníš dokonalý úkon lásky, šťastna, že můžeš opustit své tělo,
abys Mi padla náruči. Pamatuj si, že nejkrásnější den života je den smrti.

Opustit svůj dům, aby ses spojila se svým Ženichem
opustit všechno, radostně, bez lítosti, abys Mu tak dokázala svou lásku.

Vzpomínáš si na tu větu vojáka padlého ve válce?
Když pomyslím na to, že v jednom okamžiku mohu spatřit Boha!
Ty přece dychtivě toužíš po tom, abys patřila na Boha
Toužit po tom, jako po nejúchvatnější věci, jež tě může potkat
Podříd' všechny své skutky posledním okamžikům svého odchodu
Už předem Mi často obětuj svou netrpělivost, abys už byla u Mne....
s jakým srdcem budu čekat na tvé volání!

GENERÁLNÍ AUDIENCE BENEDIKTA XVI. O SLAVNOSTI VŠECH SVATÝCH

Drazí bratři a sestry, slavíme dnes slavnost Všech svatých a zítra památku všech věrných zemřelých. Tyto dvě, hluboce prožívané, liturgické připomínky nám dávají zvláštní příležitost k tomu, abychom rozjímali o věčném životě. Očekává ještě moderní člověk tento věčný život nebo jej považuje za něco, co patří k překonané mytologii? Lidé naší doby jsou víc než v minulosti tak pohlceni pozemskými věcmi, že dokážou jen těžko myslet na Boha jako na hlavní postavu dějin a samého našeho života.

Lidská existence je však svou přirozeností zaměřena na něco mnohem většího, na něco, co ji přesahuje. V lidském bytí je nepotlačitelná touha po spravedlnosti, pravdě a plném štěstí. Tváří v tvář záhadě smrti je v mnohých živá touha a naděje, že najdou za prahem smrti své drahé. Ale stejně silné je přesvědčení, že poslední soud nastolí spravedlnost, očekávání definitivního vyrovnání, v němž každému bude dáno, co mu patří.

„Věčný život“ pro nás křesťany neoznačuje pouze život, který trvá bez konce, nýbrž novou kvalitu existence, plně ponořené do lásky Boha, který osvobozuje od zla a od smrti a staví nás do společenství se všemi bratry a sestrami, kteří se podílejí na téže Láске. Věčnost tedy může být už přítomna ve středu pozemského a časného života, když je duše prostřednictvím milosti spojena s Bohem, svým posledním základem: *Všechno pomíjí, jen Bůh se nemění*, říká jeden žalm: „Ač mé tělo i mé srdce chřadne, Bůh bude navěky skála mého srdce a můj podíl“ (Ž 73, 26). Všichni křesťané, povolání ke svatosti, jsou mužové a ženy, pevně zakotvení v této skále, mají nohy na zemi, ale srdce již v nebi, v konečném příbytku Božích přátel.

Drazí bratři a sestry, rozjímejme o těchto skutečnostech s duší obrácenou k tomuto poslednímu a definitivnímu určení, které dává smysl každodenním situacím. Oživme radostný pocit společenství svatých a dejme se přitahovat k cíli naší existence: setkání s Bohem tváří v tvář. Prosme, aby to bylo dědictvím všech věrných zemřelých, zvláště těch více zapomínaných a potřebujících Boží milosrdenství. Panna Maria Královna všech svatých, kéž nás vede k tomu, abychom volili v každé chvíli věčný život, „život světa, který přijde“ - jak vyznáváme v Krédu; světa již zahájeného Kristovým zmrtvýchvstáním, jehož příchod můžeme uspišit svým upřímným obrácením a skutky lásky.

ODPUSTKY PRO DUŠE V OČISTCI

Od 1. do 8. listopadu

je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek (sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba na úmysly sv. Otce) denně plnomocné odpustky, přivlastnitelné pouze duším v očistci, **návštěvou hřbitova a modlitbou za zemřelé** – třeba jen v duchu; v ostatních dnech lze takto získat odpustky částečné.

POUŤ

ZA OBNOVU RODIN A ZA NOVÁ KNĚŽSKÁ POVOLÁNÍ

**DĚKANÁTŮ VYŠKOV A PROSTĚJOV
DO KATEDRÁLY SV. VÁCLAVA V OLOMOUCI**

SOBOTA – 18. LISTOPADU 2006

Závazné přihlášky:

PUSTIMĚŘ–paní Šmehlíková; **DRYSICE**–paní Adamcová; **PODIVICE**–paní Maráková

Odjezd autobusu: 15.30: PODIVICE (u kostela)

15.45: PUSTIMĚŘ (zast.: u kříže v Prusích, u ZŠ)

15.50: DRYSICE (zast. ČSAD na návsi)

Cena: dospělí – 100,-Kč; děti a mládež - zdarma

POŘAD BOHOSLUŽEB: 5. – 12. listopadu 2006

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 5. listopadu	31. NEDELE V MEZIDOBÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Bohuslava KLIMEŠE, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Aloise MARKA a rodiče
		PODIVICE 11.00	za + Otakara DRAGONA a duše v očistci
PONDĚLÍ 6. listopadu	PONDĚLÍ 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + rodiče KRAMPLOVY, COUFALOVY a sourozence
ÚTERÝ 7. listopadu	ÚTERÝ 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + Jana RUDOLFA, rodiče, živou a zemřelou rodinu
STŘEDA 8. listopadu	STŘEDA 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za + Martina a Marii HLAVÁČKOVY a rodiče
ČTVRTEK 9. listopadu	SVÁTEK POSVĚCENÍ LATERÁNSKÉ BAZILIKY	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Floriána SNÍDALA, rodiče a sourozence
PÁTEK 10. listopadu	PÁTEK 31. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Bohumila BAYERA a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 11. listopadu	sv. MARTIN, BISKUP		
NEDELE 12. listopadu	32. NEDELE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Terezii PROVAZNÍKO- VOU, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Jana ADAMCE a dvoje rodiče
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY, syna Rudolfa a celou +rodinu

NA PLOVÁRNĚ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM
ČTVRTEK – 9. LISTOPADU 2006 - 21.20H – ČT 2

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MĚSÍC LISTOPAD

1. Aby ve všech částech světa skončily všechny formy terorizmu.
2. Aby se úsilím věřících ve spojení s živými silami společnosti prolomila stará i nová pouta bránící vývoji afrického kontinentu.
3. Aby v nás vzpomínka na zemřelá oživila blaženou naději na vzkříšení.
4. Aby nás Maria, Královna všech svatých, posílila ve vědomí, že jsme povoláni ke svatosti, a že tajemstvím milosti a svatosti je upřímná zbožnost.

FARNÍ INFORMÁTOR, XII. roč., týdeník farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE (zázn. 517356351, mobil: 723593106, josef.benicek@tiscali.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnáním, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neb bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o.; tisk lks=10,-Kč. Ve formátu pdf na www.pustimer-farnost.cz.

